તમીમ અનસારીકા.

હિન્દુ જમાત મુરગાની હકીકે

મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસ કુંવરજી

છાપખાનામેં છાપ્યા છે.

સને ૧૮૯૪ ઈસવી.

હીજરી 1311

૫૫૨૩

કીસ્સા.

તમીમ અનસારીકા.

સના ઔર હમ્દ મૌલાકી સુનો તુમ
જવાહીર ઔર સચ્ચે મોતી ચુનો તુમ.
દેખો કયા ખેલ હયે ઉસ પાક રબકા
તમાશા દેખતા હયે આપ સબકા.
અઝીઝો ઉસકી કુદરતપર ધરો દીલ
કે કીસકીસ રંગમે હયેગા વોશામીલ.
કહીં ગુલ હયે કહીં ફુલ હયે કહીં ખાર
જીધર દેખો ઉધર મૌજુદ હર ઠૌર.
કહીં ગુલશન કહીં ગુલશનકા માલી
કહીં બુલબુલ કહીં ભંવરા ખ્યાલી.
કહીં હાકીમ કહીં ઉમરા કહીં શાહ
કહીં સુરજ કહીં ઝોહરા કહીં માહ
કહીં રાજા કહીં રાવન કહીં રાવ
કહીં બાદલ કહીં બીજલી કહીં બાવ.
કહીં મતરબ કહીં સાકી કહીં જામ
કહીં સીતા કહીં લછમન કહીં રામ.
કહીં કુંવર કહીં ગોપી કહીં કાન
કહીં હીંદુ કહીં મોમીન મુસલમાન.
કહીં ચાકર કહીં સરદાર હયે વો
કહીં સહરા કહીં ગુલઝાર હયે વો.
કહીં મુફલીસ કહીં દાતાર હયે વો
વલેકીન સબકા પાલનહાર હયે વો.
કહીં મુનસીફ કહીં અય્યાર હે વો
જીધર દેખો ઉધર તય્યાર હયે વો.
કહીં શાગીર્દ કહીં ઉસતાદ પુર રાઝ
કહીં શાહેર કહીં હેગા સુખન સાઝ.
કહીં કાદીર કહીં રેહેમાન હયે વો
કહીં બીસમીલ કહીં બેજાન હયેવો.
કહીં બેદીલ કહીં બીમાર હયે વો
કહીં નુરી કહીં અનવાર હયે વો.
કહીં બે ચૈન કહીં બેખ્વાબ હયે વો
કહીં તાબાં કહીં મહેતાબ હયે વો.
કહીં નાસીર કહીં મનસુર હયે વો
કહીં મસ્તો કહીં મખમુર હયે વો.
કહીં યતીમ કહીં મીસકીન હયે વો
કહીં ગમગીં કહીં રંગીન હયે વો.
કહીં હયે વો સનાખ્વાં ઔર સનાઈ
કહીં રૌશનચીરાગ ઔર કહીં ઝીયાઈ
કહીં સૈદા કહીં સૈદાવો વાહશી
કહીં ઉરફી કહીં રૂહી યો કુદસી.
કહીં ખાકાં કહીં જામી નીઝામી
કહીં નુરી કહીં હયે વો ઈમામી.
કહીં કાસમ કહીં રૂસતમ વ હાતમ
કહીં અહસન કહીં ફાઝલ વઆલમ.
કહીં ખ્યાલી કહીં મવાલી વલી હયે
કહીં હીલાલી કહીં મખ્યાલી અલીહયે
કહીં ફૈઝી કહીં ફરદી ફીરાકી
કહીં બાકર કંહીંહયે જામ સાકી.
કહીં આઝમ કહીં મુનઝમ મોઅઝમ
કહીંમોહસીન કહીંમોઅમીન મુકરરમ
કહીં નાફે કહીં ન્યામત લતીફહયે
કહીં ઉરફેગનીમ્મારકહીં કસીફ હયે.
કહીં હુરમત કહીં રહમત વઅઝમત
કહીં અબર કહીં અ.ઝીઝ વઉઝલત
કહીં હીમ્મત કહીં દૌલત વહશમત
કહીં હયે દર્દ કહીં હયે દામે ઉલફત
કહીં હાફીઝ કહીં હાતીફ વ નાતીક
કહીં સુફી કહીં સાહેબ વ સાદીક.
કહીં હામીદ કહીં મહમુદ અહમદ
કહીં ઝાહેદ કહીં આબીદ વઅમજદ.
કહીં આદીલ કહીં શાહે સલીમી
કહીં મીરાં કહીં મુકબીલ મુકીમી.

કહીં કુતબો કહીં ગૌસો ગયાસી
કહીં રાજા કહીં હાજી વ ગાઝી,
કહીં ગવ્વાસ હયેઓર કહીં નહંગ હયે
કહીં વો હયે સીરાજ ઓરકંદીપત હયે
કહીં વો હયે ગની ઓરકહીં ગદા હયે
કહીં રાગીબ કહીં મરગુબ સદાહયે.
કકીં મઝહર કહીં હયે જાને જાના
કહીં ખુસરૂ કહીં બહેલુલ દાના.
કહીં સઅદી તવકકલ કહીં અમીંહયે
અયસા વો સાહેબ અરશે બરીં હયે.
કહીં બખ્શી કહીં નુરી ઝમાં હયે
કહીં પુરસોઝ કહીં દરદો ફુગાં હયે.
કહીંહૈમોહતશીમઓરકહીંઅઝીમહયે
કહીં કુઝલા કહીં ઉમ્મી કલીમહયે.
કહીં હયે વો રઝી ઓર કહીં રઝાઈ
કહીં જામોસુખન કહીં મુબતીલાઈ
કહીં હાદી કહીં મેહદી વ અબ્બાસ
કહીં મીરઝાં કહીં મીરાં કહીં દાસ.
કહીં આશક કહીં મુશતાકો શૌકી
કહીંઆરીફ કહીં ખુશદીલ વ ઝૌકી.
કહીં જઅફર નઝીરઓર કહીં તકીહયે
કહીં ઝાહેર કહીં હાલે નકી હએ.
કહીં સાઈલ કહીં માઈલ વ આદીલ
કહીં ઘાઇલ કહીં બેદીલ વો કામીલ
કહીં બેતાબ કહીં આકીલ ફીદાહયે
કહીં તાલીબ કહીં મતલુબબનાહયે
અયસા સાહેબ હયે વો પૈદાકરનહાર
હુવા બંદોમેં હોકર આપ ઈઝહાર.
યે રમ્ઝે મઅરીફત કોઈ ન બુજે
મગર હસતીસે ગુઝરી ઉસકો સુજે.
હયેઅહલે શરઆ ઈનબાતોંસે તાઈબ
હયેજીસકોનશે વહદતસોહયે તાલીબ
યે મૌલા આપહી જો બોલતા હયે
વગર નઈ બંદા ખાકી પુતલા હયે.
અઝીઝો બંદેકા કયા આસરા હયે
વો સબકે ઘટમેં આપરઘટ હુવાહયે.
જો કરતા હયે સના બંદેકી બંદા
હયેસબઉસકી સીફત બંદાહયે ગંદા.
જમીએ હમ્દ હયે ઉસહીકો સાબીત
જોબરલાતાહયે કુલઆલમકી હાજત
વો બંદેકે જો ઘટમેં આપ આયા
તો બંદા બુરઝગી આલમમેં પાયા.
અઝીઝો બંદેકી બુનયાદ કયા હયે
વહી એક મુરત મીટટીસે બનાહયે.
કરે કયા વસ્ફ ઉનકી આઝીઝઈનસાં
વો મૌલા આપહી અપના સનાખ્વાં
વહી કાલીબ વહી હયે રૂહે આદમ
યે બંદા તો અબસ કરતા હયેહમહમ
બહી ચાહે કરે પરબતકો રાઈ
સમંદરકો કરે એક પલમેં ખાઇ.
કરે ચાહે તો ફીર રાઈકો ડોંગર
કરે એક પલમેં ખાઈકો સમંદર.
અયસી કુદરતકા ખાવીંદ હયેસુબહાં
સમજતાનહીનીપટગાફીલહયેઈનસાં
અઝીઝાં બંદગી ઉસકી કરો તુમ
કુછ ઉસકા ખોફભી દીલમેં રખોતુમ.
કયા પૈદા બંદેકો બંદગી કો
ન ઉસ શરમીંદગીકે ઝીંદગીકો.
જો ખાકે બંદા સો રેહવે પલંગપર
તો વો રાઝી સોકયું હો અયસે ઢંગપર.
પીએ દાયમ શરાબો ભંગો તાડી
બડી ઝુલ્ફેં રખે મુંડવાકે દાઢી.
બાંકી પગડી બંધે તખ્તે સંવારે
બીગાની ઔરતોંકો દીદ મારે.
ખુદાકા ઝીકર સુનતે ખાવેં ઝોકે
હાં ગીબત તો સુને હુશયાર હોકે.
નમાઝ અંદર કે જબ સીજદેમેં જાવે
તો તેલ ઔર લકડયાં તબ યાદ આવે.
ખુદાકે નામપર દેવેં ન ખેરાત
ઇબાદતમેંભી મુતલક નહીં ચલે ઝાત.

જો હો કહીં નાચ યા કહીં રાગ ગાવે
તો વહાં ખુશહાલ હોકર દૌડ જાવે.
જોહોવેવઅઝૈઅરમજલીસમે શામીલ
તો મટકોંમેં પતાશોંકે ધરેં દીલ.
ગંજીફા ચૌસરૌ શતરંજ હો કહીં
તો સારી રાત ઉસજાસે હીલેં નહીં.
ખુદાકી યાદ કરતે નીંદ આવે
મીલે ખાનેકા ન્અમત ખુબ ખાવે.
સુબ્હોકે વક્ત સો રેહેવેં બઆરામ
ઉઠેં તબ જુઠ ગીબત બીન નહીં કામ.
હે અયસા શૌક હર બુઢે બડોંકા
કે ધુરેં ખુબસુરત છોકરોંકો.
રહેં ઝાહેરે મુસલ્લી ઔાર નમાઝી
કરેં બાતીનમેં વો બચ્ચા બાઝી.
બડી દાઢી બડી પગડી વ શમલા
હવા ઔાર હીર્સસે ભરદીલકા ચીમલા.
ચખેં રીશવતકા બોલે જુઠ ઔાર સચ
કરેંગે કામ ઉસકા હે જો લાલચ.
બડી તસબીહ ઔાર ખુશ પૈરહન હે
વલૈકીન દીલમેં કઇ કઇ મકરોફન હયે.
ઝરા દીલમેં મોહબ્બત નહીં ખુદાકી
પડેં ઝાહીર નમાઝાં રૂરયાકી.
બડે બુઢેકા તૌર અયસા બના હયે
જવાનોંકા તો ફીર કયા પુછના હયે.
લડેં જોરૂકે ખાતર બાપ માંસે
હઝારાં ગાલ્યાં દેવેં ઝબાંસે.
ઝમાનેકા ફીરા હયે કુછ અજબ હૌલ
મોહમ્મદકા યહીં પુરા હુવા કૌલ.
ખુસુસન જાબજા દર બસતીએ હીંદ
બની હયે મસજીદાં ચૌરોંકે માનીંદ.
ખુદાકે ઘરમેં બેઠે હુકકે ઘોંકે
કરેં બદગોઇ મહેરાબોંમેં થુકે.
અગર કોઇ કેહવે યે કયા કરતે હો તુમ
તો કેહવેં તુજકો કયા હેગે જવાબહુમ
મુસલમાની તો સબ હોગઈ હૈબીમાર
કયામતકે ઝર આતે હયે આસાર.
ઈબાદત ઔાર સખાવતસે ગએ ટલ
યહીં દજ્જાલ આવે આજ યા કલ.
નહીં કહીં દીન ઔાર મઝહબકી તકરાર
મઈશતકી ફીકરમેં હયેં ગીરફતાર.
અયસી પૈદા હુઈ હયે ખલ્દ અબકી
સરાસર ભુલ ગએ વે યાદ રબકી.
અરે અય ગાફીલો તુમ છોડો ગફલત
રહો મત ગર્કે દર બહરે ખીજાલત.
નમાઝાં પાંચ વકતી તુમ ન છોડો
યે પાંચું વકતસે ઉલફત ન તોડો.
હદીસ હઝરતકી હયે સુન્યો દીલોંમેં
જહાં લગ હયે મુસલમાં સબકે હકમેં.
જોકોઈ છોડા નમાઝે સુબ્હો ઈનસાન
તો હોવે ઉસ સતી બેઝાર ઈમાન.
જો કોઈ છોડે નમાઝે ઝોહર જગમેં
તો હોં પૈગમબરાં બેઝાર ઉસ્સેં.
જો કોઇ હોવે અસરકે વકતસે બાર
તો હોં સારે મલાયક ઈસ્સે બેઝાર.
નમાઝે શામ જો છોડે મુસલમાન
તો બેશક ઉસ્સે હો બેઝાર કુરઆન.
જો કોઇ વકતે ઇશાકો દેવે ટાલા
તો હો બેઝાર ઉસ્સે હકતઆલા.
અરે યારો સુનો ફરમાએ હઝરત
મુસલમાં હો તો પકડો કુછ ભી ઈબરત.
અઝીઝો રાતદીન તૌબા કરો તુમ
પઢો દાયમ નમાઝ હકસે ડરો તુમ.
બહોત હયે ઝીંદગી ઉપર નહુસત
કે હમસે કુછભી નહી હોતી ઈબાદત.
ખુદા જાને વહાં કયા હોએગા હાલ
કયામતમેં કયસા ગુઝરેગા અહવાલ.
અરે યારો યહી હયે વકતે ફુરસત
જવાનીમેં કરો ઉસકી ઇબાદત.
જવાનીકી ઇબાદત મોઅતબર હયે
ખુદાપેકી ઇબાદત બેહતર હયે.

તુમ્હેં ઉસવક્ત પચતાના પડેગા ॥ કે જબ છાતીપે જમ આકર ચડેગા.
કહેગા લે શીતાબી મૌતકા જામ ॥ તો ઉસદીનહકબીના આવે નકોઈકામ
અઝીઝાં કુછ યે શરતે બંદગી નઇં ॥ કે જબલગ ઉઝર હયે શરમીંદગી નઈં.
વહી બેહતર કે ઉસકા ઝીકર કરના ॥ અબસ દુનયાકી ગંદી ફીકર કરના.
દેખો કીડે મકોડે જીન જનાવર ॥ હયેં ઉસકે ઝીકરમેં તા રોઝ મહેશર-
પથ્થર કંકર પહાડ ઔર ઝાડ સારે ॥ હયેં ઉસકે ઝીકરમેં બેદાર સારે.
મલાયક હુર રીદવાં જીન વ પરયાં ॥ હયેં ઉસકે ઝીકરમેં યકપાપે ખડયાં.
દરીંદે ઔર પરીંદે મુરગો માહી ॥ હયેં દાયમ ગર્કે દર ઝીકરે ઇલાહી.
લગા તહેતુસ્સરા તા અરશે આઝમ ॥ ઉસીકે ઝીકરમેં ભરતે હયેં સબદમ.
દેખો ઉસકે અપન બંદે કેહલાવેં ॥ યે લાઝીમ નઈં કે ઉસકો ભુલ જાવેં.

દર નઅતે સરવેરે કાયનાત મોહમ્મદ મુસતફા.

કયા હયે હકને હક અહમદ નબી પાક ॥ સીફતજીનકી કયા હયે આપ લોલાક.
કહા હકને કે અય મેરે અચે યાર ॥ તેરી ખાતર ખુદાઇ કી મેં ઇઝહાર.
ઉન્હોંકોભી હુવા હુકમેં ઇબાદત ॥ તાકીરહમતુમતાહયે ગેઉનકીઉમ્મત.
ભી બેહતર બંદગીમેં રેહના કાયમ ॥ ઝીકર કલમેકા રખના વીરદ દાયમ.
યે દો ચીઝોંસે હોવેગી ખલાસી ॥ વગર નહીં તો અપનબંદેહયેઆસી.
મોહમ્મદ પાક સુલતાને દો આલમ ॥ કેજીનકા હયે કદમ બોસઅરશેઆઝમ
મોહમ્મદ મુસ્તફા મહેબુબ સુબહાન ॥ હુવા જીનસે અતા ઉમ્મતકો ઈમાન
કયામતકે અઝાબોંસે છુડાવેં ॥ છુડાકે આપ જન્નતમેં લીજાવેં.
પડો યારો દરૂદાં હો ખલાસે ॥ કે તા પાવો મકાં જન્નતમેં ખાસે
જો ઉનકે ચાર યાર ઉનપરદીલો જાન ॥ પડો ઉનપર દરૂદાં તુમ સોહરઆન
જીન્હોંકી શાનમેં હકસે ઈનાયત ॥ હુવા હીલમો અદલ ઈલ્મો શુજાઅત
હયેબાહરે મઅરેફતકે પાક ગૌહર ॥ યકીં ચારોંકા રૂતબા હયે બરાબર.
ચીરાગો મસજીદો મેહરાબો મીંબર ॥ અબુબકરો ઉમર ઉસમાનો હૈદર.
હયેં અહલે બૈત સબઉમ્મતકે બેહતર ॥ હયે નાઝીલ આયતે તતહીરજીનપર.
જોઝેબે અરશે આઝમ પંજતન હયે ॥ મુકરર કાન કુદરતકે રતન હયેં.
અલીએ મુરતુઝા ઝોહરા વ હસનેન ॥ જો હયેં ઉમ્મતકે ખાસે વોદો એનેન.
જો હયેં બારાઇમામ હઝરતકે સારે ॥ હયેં શાહઝાદે તુમ્હારે ઔર હમારે.
પડોઅયમોઅમીનોબાસાદકસલવાત ॥ કે તા જન્નતમેં જાવોતુમખુલે હાત.
જો હોવેગા મોહીબ્બે ચોદા મઅસુમ ॥ વો જન્નતસે નહીં રેહવેગા માહરૂમ
મોહબ્બતઉનકીજીસકીદીલમેં નાહોય ॥ જહન્નમમેં પડા વો તાઅબદ રોય.
મોહબ્બુદીં સબે મહબુબે સુબહાં ॥ વીલાયતકે ફલકકે માહે તાબાં.
જો દીં ઈમાનકે રોશન ચીરાગ હયે ॥ સો વહદતકે ગુલે ગુલઝાર બાગ હયેં.
મોહબ્બતઉનકી જો રખતા હયે દીલમે ॥ વો જન્નતમેં ચલા જાવેગા પલમેં.

શરફ઼ ઈનકો દયા હયે હકને આલા
કે જીસસે હો—જહાંમેં હયે ઉજાલા.

કીએ પૈદા ઉને લાખોં પયગમ્બર
દયા ખતમુરરસુલ ઉસને નબીપર

કયા વો કાફ઼ો તુંસે કાયમ અફ઼લાક
કયા પૈદા ઉને પાની અગન ખાક.

બનાયા ઉસીને અરઝો આફ઼ાક સારા
વલેકીન આપ હયે સબસે નીયારા.

ન ઉસકી માં ન ઉસકા બાપ હયેગા
વો હમ તુમમેં અકેલા આપહયેગા.

કયા બંદોંકો પૈદા આપ કરતાર
કીએ કીસકીસ મુસીબતમેં ગીરફ઼તાર

વો મુશ્કીલ હૈકે ફીર આસાન કરતા
વહી પૈદા કીએકી લાજ રખતા.

ઉસીકે હુકમસે હયે ખૈર ઓર શર
વલેકીન આપ નહીં લેતા અપસસર

બદી શૈતાંકે સરપર ઢોલ દેવે
જો હોવેં નેકયાં સો આપ લેવે.

ઉસીબીન કૌન જગ ખાલી રહી હયે
જીધર દેખો ઉધર વાહીકા વહી હયે.

અયસા સાહેબ હયે વો પૈદા કુનીંદા
ઉસે નહીં મોત વો દાયમ હયે ઝીંદા.

વહી મૌલા શહે સુબ્હે બકા હયે
યે બંદા સાકીને દારૂલફ઼ના હયે.

સરાઊં કયા મેં ઉસ રબ્બે જલીકો
નહીં તાએ સુખન મેરે ઝબાંકો.

તમીમ અનસારીકી પેહલી હીકાયત.

ગુલામી બોલ વો કીસ્સા અજાયબ
જોહયેં બાતાં અજાયબ ઓરગરાયબ.

તમીમ અનસારીકા કીસ્સા બયાંકર
કયામતકી છુપી બાતેં અયાં કર.

અઝીઝાં છોડ દુનયાકી શીકાયત
શુરૂઅ કરતાહું મેં નાદર હીકાયત.

તમીમ અનસારી અસહાબે નબીથે
ઉન્હોંને દેખે હયેં કઈ કઈ અચંબે.

મદીને શેહરકે રેહનાર થે વો
મોહમ્મદ મુસતફ઼ાકે યાર થે વો.

મોહમ્મદકા મકાં શેહરે મદીના
હયે બેશક અરશે આઝમકા નગીના.

મદીનેમેં યે ગુઝરી થી હીકાયત
સુનાતાહું મેં તુમકો બા લતાફ઼ત.

સુનો કરતા હયે રાવી યું રીવાયત
કે એકદીન બેઠયે મજલીસમેં હઝરત.

ઉસી મજલીસમને સીદીકે અકબર
થે ફ઼ારૂક ઓરભી ઉસમાન સરવર.

અલીયુલ મુરતુઝા બેઠયે ખુશવકત
તમીમઅનસારીભીહાઝીરથેઉસવક્ત.

મોહમ્મદ મુસતફ઼ા યે શાહે ખુરરમ
ગુંતબ મજલીસમને ફ઼રમાએ ઉસદમ

કે મેરેબઅદ ગુઝરેંગે અજબ હાલ
સો દેખેગા તમીમ અનસારી દરહાલ.

યે કેહકર ફીર નબી ફ઼રમાએ યુંકર
કે યારો યાદ રખના દીલકે ભીતર.

જો કોઇઅપનીહલાલ ઓરતકનેજાય
તો લાઝીમ હૈ ઉસે જલદીસતી ન્હાય

કે જબલગ ગુસ્લ નઈકરતાહૈઅઈનસાં
વયસેમેં ઉસ ઉપર પડતી બલાયાં.

યું કેહકર ફીરનબફ઼ીરમાએ ઉસદાર
તમીમઅનસારી તુમરેહનાખબરદાર.

તમીમ અનસારીકો સબ યાદ થાવો
હયાતીમેં નબી ફ઼રમાએ થે જો.

તમીમઅનસારીગયેઅપનીઓરતકન
કીતેકદીન બઅદ એકશબ ઈત્તીફ઼ાકન

હુએ ફ઼ારીગ વ એશઅશરતસે હરદો
કહા ઓરતકો પાની ગર્મ કર દો.

કયા ઓરતને પાની ગર્મ તય્યાર
તમીમ અનસારી ગયે પેશાબકોબાર.

યે કરતે થે પીશાબ અંગનાઈભીતર — કે ઉનકો લેગયા એક દેવ આકર.
યકાયક હોગયા કુછ ગૈબ આસેબ — કે ઉનકો લેકે એક દેવ હોગયા ગૈબ.
બહોત ઔરતને કી ફરયાદો ઝારી — બહોત રોઈ પુકારી કરકે ઝારી.
તમીમ અનસારીકા હોગએબરસસાત — ખબર ઉનકી કહીંસે આઇ ના હાત
કહીં ના પાય ઢુંડવાઈ સભી ઠાર — વો ઔરત આખીરશકો હોકે લાચાર.
ખીલાફતથી વહાં હઝરત ઉમરકી — વો દરયાએ અદલ વાલા ગૌહરકી.
કહીં ઔરતને જા હઝરત ઉમરકું — કે દાયમ કુતસે મોહતાજ મેં હું
બલા લે ગઈ મેરે ખાવીંદકો તઈ — ગુઝરગએસાતબરસઅબતકખબરનઇ.
નીકાહ કરનેકી દો મુજકો રઝા તુમ — કે તા હો દુખ દરદ મેરા સભી ગુમ.
નબીકા એક સહાબી થા વો આયા — વો ઔરતકા નીકાહ ઉસસે પડાયા.
અઝીઝો ઉસકી કુદરતપર ધરો ધ્યાન — કે કયા કયા ખેલ વો કરતા હૈ સુબહાન
નીકાહ જીસદમ પડા ઉસ મરદકેસાત — તમીમ અનસારી આપહોંગે ઉસીરાત
દોનોં જોરૂ મરદથે ઉસ ફીકરમેં — કે હો મશગુલ કારે દુનયવીમેં.
તમીમ અનસારીકે દેખે ખડે તબ — બાહેર ઔરત ગઈ પેશાબકો જબ.
બનાથા યે તમીમ અનસારીકા હાલ — કે જો દેખે વો ભેજે ઉનપે લા હોલ.
બહોત દીલસેં લગી ડરનેકો ઔરત — કે હયે ભુતયા ઔર કોઇ મલામત.
બુજા ઔરતને યે વહી બલા હયે — મેરે ખાવીંદકો જો લે ગયા હયે.
વો ઔરતને બુલા અપને ખસમકું — વો તબ આકર પુકારા કૌન હયે તુ.
તમીમ અનસારી બોલે કૌન હયે તુ — કે ઇસ ઘરબારકા માલીક તો મેં હું.
યે ઔરત હયે મેરી ફરઝંદ મેરે — નીકલ ઘરસે તુ જા અબ ઘરકો તેરે.
વો અસહાબી યે સુનકર હોડ બીલગા — હુવા દોનોં મને એકબાર કઝયા.
પડી દોનોં મને અયસી લડાઇ — કે સારી રાત કુશ્તીમેં ગમાઇ.
મહેલ્લેકે સુબ્હકો મર્દ ઔર ઝન — યે ઝગડા લેગયે હઝરત ઊમર કન.
બોલે હઝરત ઉમર કર ફીકર દીલમેં — યે ઝગડા ના હોવે ફૈસલ મેરેસે.
યે ઝગડેસે તો વાકીફ કુછ અલીહયે — યકીં વો વાકીફે રાઝે ખફી હયે.
ઉઠે હઝરત ઉમર ઔર લોગ સારે — સભી હઝરત અલીકે ઘર સીધારે.
અલીએ મુરતુઝા ખેશો પયમ્બર — શહે મુલ્કે બકા શેરે ગઝનફર.
નબી કે જાનશીં સુલતાન દીંકે — યે મહરમ રાઝ રબ્બુલ આલમીં કે.
થા ઉનકે તઇં અતા ઈલમે લદુની — હયે કુરબાં જીન ઉપર શીયા વસુની.
અલી બીન કૌન યે ઝગડા ચુકાવે — યે મખફી બાત ઉનકી કૌન પાવે.
અલીને ઉસ સબબ પુછી હકીકત — કેતાસબ કોઇસુને ઉસ રબકી કુદરત.

હીકાયત પેહલી પુછના અહવાલ તમીમ અનસારી ઔર દેવકે લેજાનેકા.

ગુલામી બોલદે અંખ્યાં ઝબાંકી — સુખનકે સહરકી હયે રાહ બાંકી.
સુખનકે બાહરમેં ગોતા લગા તુ — વહીં ભરભરકે લા કુછ દુરરે મકનું.

વો દુર યારોંકે કાનોંમેં પીરોહે
ઓર ઉસ શૈતાંકા દરયામેં ડુબોહે.

ડુબો અયસા કે ફીર નીકલે ન બાહેર
નહોવે ઈસહી મજલીસ બીચઝાહેર.

વો મુઝી આકે યહાં હીકમત લડાતા
કે સબ યારોંકા ઝોકેપર ચડહાતા.

પડા શૈતાનપર લાહોલ યારાં
દરૂદાં ભેજો હઝરતપર હઝારાં.

સુનો અય દોસ્તાં પેહલી હીકાયત
કે કયા આયા હયે ફીર સામને હૈરત.

તમીમ અનસારીકા બોલે અલીબાત
કેબોલો તુમપે કયું ગુઝરે બરસસાત.

તમીમ અનસારી બોલે યા અલીઅબ
સુનો મેરી મુસીબત કાનધર સબ.

સુનો અય મુરતુઝા મેરી કહાની
સુનો અય સરવરે હર દોજહાની.

ઉઠા લેકર મુજે વો દેવજીસ દમ
ગયા લે મુજકો દર દરયાએ કુલઝમ.

જયસી અકસામે રાહે આસમાં હયે
ઝમીંકી રાયજાં કુલઝુમ રવાં હયે.

વહાં ઉસ દેવને ગોતા જો મારા
મુજે પાતાલકે નીચે ઉતારા.

વહાં દેખું તો બેહદ હયે અંધારા
નકઈ પાની નકઈ ખુશકી કીનારા.

ઉધરકા લે ચલા મુજકો વો કાફીર.
હુવા દહશતસે મેરા જાન આખર.

મુજે ઉસ દેવને પકડા બ ચુંગલ.
નીપટ મેં ઉસકેથા ચુંગલમેં બેકલ.

અંધારેમેં ચલા કીતનીક મુદ્દત.
ન થી એકતીલબરાબર મુજકો રાહત

કીતેકદીન બઅદ ફીર આયા ઉજાલા
ખુદાને ઉસ અંધારેસે નીકાલા.

ઉજાલેમેં ચલા કીતનેક દીન ઓર
વહાંપોહચે કે થા એકબાગ ખુશતોર.

અથા ઉસ દેવકા વો બાગ ખુશનુદ
ઉસીમેં થા વો રેહતા દેવ મરદુદ.

મુજે ઉસ બાગમેં લાકર ઉતારા
ગયા વો દેવ કહીં કરનેકા ચારા.

મેં તબ ઉસ બાગમેં કરતા ચલા સૈર
નથા કોઇઆદમી વહાં મુજબીના ગૈર

દરખતાં મેવાં કે યે ફુલ ઝમીં બાસ
વો થા બાગે ઇરમ યા રશ્કે ફીરદોસ.

યે જારી ચારૂં જાનીબ ચશમએઆબ
અજબકુછથા વહાં કુદરતકાઅસબાબ

અજાયબ ઝાડ બુટે મેવે મઅમુર
બરસતાથા તમામી બાગ પરનુર.

જોથી ઉસ બાગમેં મીટી વ કંકરી
સો વોકેસથી વહાંકી શકરો—મીસરી

વહાંકે મેવે મેં ખાતા થા દીન રાત
કીતે દેવાં નીગહબાંથે મેરે સાત.

ન થા ઉસ બાગકી ખુબીકા લેખા
ગરઝ કઇ દીન વહાંકા દીદ દેખા.

કે એક દીન ચલતીથી ઠંડી હવાઈ
મેં સોતાથા વહાં રાહત જો પાઇ.

મેં સોતાથા વહાં એક શખ્સ આયા
યકાયક આ ઉને મુજકો જગાયા.

મુજે તબ ઉસને પુછા અય બીરાદર
તુજે યહાં કોન લાયા બાગ અંદર.

યે કેહકર ઉસકો પુછા મેં સો યું કર
કહો યે બાગ હયે કીસ મુલ્ક અંદર.

કહા ઉસને કે યે ઝેરે ઝમીં હયે
ગુઝર ઇનસાનકા ઈસજા નહીં હયે.

હયે દુનયાદુર યહાંસે નઈ હયે નઝદીક
હયે બારા સો બરસકી રાહ તારીક.

મેં રોયા સુનકે તબ ઉસબાતકે તઈં
કે ઇતનીતો ઉમર કીસકીબીહયે નઇ

સુનોફીરયાઅમીરૂલમોઅમીનીંબાત
કે કયા હોતે હયે ફીર ગૈબી ખ્યાલાત

મેં બેઠાથા દરખતોં બીચ યકબાર
હુઇ પરયોંકી ફોજ આકર નમુદાર.

હવાપરસે હઝારાં લાખોં પરયાં
યકાયક બાગમેં આકર ઊતરયાં.

લીબાસાં જંગકે પેહને બદનમેં
હુવા ગુલગાલ ઉસ બાગે અદનમેં.

હઝારાં દેવભી સબ બન બનાકર
હુએ સબ મુસતઈદ લડનેકા આકર.

લગી લડનેકા પરયાં દેવકે સંગ
મચા ઉસ બાગમેં દોપેહેર લગ જંગ.

હઝારાં દેવકે સર કાટ ડાલે
ચલે ઉસ બાબમેં લોહુકે નાલે.

ગરઝ પરયોંને ઉન દેવોંકા મારે
ફતહ પરયોંને પાઈ દેવ હારે.

શીકસ્ત આખરહી ઉન દેવોંને પાઈ
ફીરી પરયોંકી વહાં રાઈ દુહાઈ.

પરીથી એક સબ પરયોંસે હુશયાર
બીઠાઈ બાગમેં ઉસકો અમલદાર.

સુનો તુમ યા અલી કુદરતકે ઈસરાર
જોથી પરયોંકે કુલ લશકરકી સરદાર.

મુજે તબ મેહરસે ઉસને બુલાયા
બુલાકર તખ્તકે ઉપર બીઠાયા.

બુલાકર લે ચલી મુજકો બ હુરમત
વે એક હફતેમેં ગઈ અપની વીલાયત

અલી બોલે તમીમ અનસારીકે સાત
હુઈ મઅલુમ યહાંહમકો યે સબબાત

પરીકા નામભી ઈસા પરીથા
બતાઉં વોભી જીસદીન જંગ હુવાથા

નમાઝે જુમ્અમેં કમ એક ઘડીથી
જમાદુસ્સાનીકી તારીખ દસ થી.

તમીમ અનસારી બોલે યા અલી હક
તુમ્હારે કેહનેમેં નઇં ફર્ક મુતલકા

હીકાયત દુસરી દર બયાન તમીમ અનસારી.

ગુલામી પી તુ એક કહવેકા પ્યાલા
કે હો શૈતાંકા તુ જી લેનેવાલા.

પુકાર અયસા ફલક તક જાવે આવાઝ
તુ અબ બનજા સુખનકે સૈદકા બાઝ.

સુખન લાલાકી મજલીસમેં ગીરાદે
સલુને ઝાયકે સબકો ચખાદે.

સુખનકા કર અયસા શૈતાંપે ચુંગલ
કે ઇસમજલીસસે મર્દક જાએ કંઇટલ.

તુ શૈતાંકો જહાલતસે નેહાંકર
હીકાયત દુસરી જલદી બયાં કર.

અઝીઝો ચુપ રહો બાતાં કરોમત
સુનો તો કયા મઝેકી હયે હીકાયત.

તમીમ અનસારી બોલે યા અલી ફીર
પરી મુજકો બહુરમત લેચલી ઘર.

વો એક હફતેમેં જા પોહંચી મકાંપર
બીઠાયા મુજકો પાસ અપને બુલાકર.

પરી ફીર પુછને લાગી મુજે સું
કે અપના નામ તુમ બતલાવો મુજકુ.

બતાવો મુજકો તુમ હો કૌન ઈનસાં
ઔર કીસસરદમેં રેહતે હો બઇંશાં.

કહા મૈંને ઉસે દીંદાર હું મૈં
મદીને શેહરકા રેહનાર હું મૈં.

મોહમ્મદ મુસતફાકા યાર હું મૈં
ઈસમ સુન તુ તમીમઅનસારી હું મૈં.

પરીને નામ હઝરતકા સુના જબ
મેરે કદમોંકો ચુમી દૌડકર તબ.

મેરી આંખોંકે તઇં બાસે દીએ ફીર
કયા મુજપર પરી જી જાન હાઝર.

મુજે પુછી કે હયેં દુનયામેં હઝરત
કહા મૈંને મોહમ્મદ પાએ રેહલત.

પરી સુનકર બહોત રોઇ ઉસીદમ
બહોત કીતા ઊને હઝરતકા માતમ.

પરી કેહને લગી મુજકો ઉસી આન
પઢાવો મેરે તુમ લડકોંકો કુરઆન.

કહા મૈંને કે આંખોંસે પઢાઉં
તુમ્હારે હુકમસે મુંહ કયું ફીરાઉં.

કીતેક પરયાં મેરી ખીદમતમેં દેકર ભીંજાયા મુજકો ઉન લડકોંકે ઉપર.
વો લડકેભી લગે કરને બહોત પ્યાર ખીલાવેં ન્યઅમતાં કઈ કઈ મઝેદાર.
કીતેકદીન બઅદ્દ બલડકોંનેમુજસાત લગે આ પુછને ઉસ બાતકી બાત.
કે કીતના દુર હયે જહાં જંગલુવાથા કહા મૈંને કે અસ્સી કોસ હોગા.
યે સુનકર લડકે સારે હંસને લાગે બહોત હંસકર લગે કેહને મુજઆગે.
કે અય ઉસતાદ લડાઇ જહાં લગીથી સો દુનયાસે ઝમીં વો દુસરીથી.
અય આખુંદજી યહાંસે ઉસ મકાંકી બરસ સો પાંચકી હૈ રાહે બાંકી.
અય આખુંદજી યે પરયોંકી ઝમીં હે સો દુનયાસે ઝમીં યે તીસરી હયે.
યે સુનકર યા અલી મૈં બહોત રોયા ઘડી દોચાર મુંહ અશકોંસે ધોયા.
બારા ઔર પાંચ સો સત્તર બરસકી હુઇ હે રાહ ઉતની ઉમ્ર ઉસકી.
ગરઝ ઘરબારકી છોડી મૈં સબ આસ લગે પડનેકો લડકે સબ મેરે પાસ.
કીતેકદીન બઅદ ઈદુઝઝોહાભી આઈ વો સબલડકોંને તબપોશાક બદલાઇ.
મૈં ઉસહી રાતકો દેખા જો સપના દેખા ઘરબાર ઔર ફરઝંદ અપના.
હુવા જીસ વકત મૈં બેદાર અઝખ્વાબ બહોત રોયા ચીલ્લાયા હોકે બેતાબ.
પરીને સુન મેરી ઝારીકો ઇસ તૌર બુલા ભેજા અપસકે પાસ ફીલફૌર.
કહા મુજકો કે તુમ રોતે હો કીસકાજ હે રોઝે ઈદ ખુશવકતીકા દીનઆજ.
કહા ફરઝંદ મુજકો યાદ આએ કલેજે બીચ દાગ હીજરતકે પાએ.
પરીને સુનકર મુજપર રહમ લાયા દીલાસે દે મુજે છાતી લગાયા.
કહા મુજકો કે તુમદીલમેં રખો ધીર મૈંપોહચાતાહું તુમકો મતહો દીલગીર.
ઉતરકર તખ્તસે મેરા પકડ હાથ મુજે વો લે ચલી તબ આપકે સાથ.
સુનો તુમ યાઅલી મુજ દુખકીબાતાં પરી મુજ લેગઇ એક ગારથા જાં.
વો લે ઉતરી મુજે ઉસ ગારકે બીચ ચલે વો તીન દીન ઉસ ગારકે બીચ.
ચલે જાતે અંધેરાભી ગયા ટલ કે ફીર આયા ઉજાલા એક જંગલ.
ચલે જંગલમેં ફીર કીતનેકદીનઔર વહાં પોહચેકેથા જહાંબાગ પુરશૌર.
ગએ ઉસ બાગકે નઝદીક જબ હમ ચડાથા કુફલ દરવાઝેપે મોહકમ.
ચલે હમ દોનોં અંદર કુફલકો ખોલ વહાં સોનેકાથા એક મહેલ બેમોલ.
ચડાથા મહેલકોભી કુફલ મોહકમ ઉસેભી ખોલકર અંદર ગએ હમ.
પરી લેગઇ મુજે ફીર દેખે મૈં વહાં કે ઝંઝારોંમેં કઇ બાંધે હયે દેવાં.
પરીકો દેખકર લરઝે વો થરથર લરઝતે પત્તે હૈં જું ઝાડ ઉપર.
પરી સબ દેવોંકો ગઈ એક નઝર દેખ વહાં લેગઇ જહાં બાંધાથા દેવ એક.
કહું કયા અલી યા ઉસ દેવકી બાત નીપટ પુરખૌફથા વો દેવ બદઝાત.
થે હાથ ઔર પાંવ ઉસકે જું બડેથામ થીં ઉસકી ઉંગલ્યાં જું ચકબામ.
થા પેટ ઉસકા જું માનીંદે સ્યાહકીલ થા લરઝા ઉસઅગલબદતરઅઝાઝીલ
અથે ઉસકે લબા જું તખ્તએ ચોબ થી ઉસકી નાક માનીંદ અહનીચોબ.
થી ઉસકી આખ્યાં માનીંદ પખાલાં થે ઉસકે કાન ચમડેકી દો ઢાલાં.

થી ઉસકી આંખ્યાં ધુંકી ભરી બાસ
ઔર પલકાં ભી તાંસે પુરખોફ વીસવાસ.

થાઉસકાસર અયસાજયસાબડા ખમ
શૈહાનોં હોંટ જું બાગે જહન્નમ.

ઉપરકા હોંટ નાક ઉપર ચડાથા
તલેકા હોંટ છાતીપર પડાથા.

થે ઉસકે દાંત જયસે યું બડે સીંગ
બસતાથા પસીના જું સરે હીંગ.

થી ઉસકી નાક ચમડેકા બડા ડોલ
કીતેક ચીઝાં તોનઇ કહતાહુ મેં ખોલ.

થા ઉસકા કદ સો ગઝસેભી ઝીઆદા
ઝબાં દેહનેમેં લાગર ઉસકી ઈસતાદા.

ગરઝ અયસા તો થાઉસદેવકા ડોલ
જો દેખે ઉસકો બોલે ઉસપે લાહોલ.

પરીકો દેખ થરથરને લગા વો
બહોત ઉસકા અદબ કરને લગા વો.

કહા ઉસકો પરીને સુન અય મલઊં
મેં દેહતીહું સો મેરા કામ કરતું.

કે તા તુજકો ખલાસી દેઉં યહાંસે
કહા ઉસને કે હાઝર હું મેં જાંસે.

જો ફરમાવો સો આંખોંસે કરૂં મૈ
તુમ્હારે બંદેકા બંદા રહું મેં.

કહી યે હયે મેરે લડકોંકે ઉસતાદ
મદીનેમેં તુ ઈનકો છોડ આ શાદ.

કહા વો દેવ આંખોંસે લીજાઉં
મેં ઉનકો ઉનકે ઘરમેં છોડ આઉં.

પરીને તબ મુજે આગે બુલાયા
બુલાકર એક ઈસમ મુજકો બતાયા.

કહા ઉસ ઈસ્મકી બરકતસે તુજકો
કુછ ઈઝા દે સકેગા નઈ તુમનકો.

મુજે વો દેવકે કાંધે ચડાકર
પરી મુજસે વીદઅ હોકર ચલી ઘર.

ઉડા વો દેવ લે મુજકો હવાપર
સુનો તુમ યા અલી ટુક કાનઘરકર.

કે એક દરયા ભીતર ઉતરા વોમલઊં
બહોત ગોતા દયા દરયામેં મુજકું.

ગગનપર ચડકે ફીર ઝપટા ઊંને યું
કે લેકર ડાલ દેવે માર મુજકું.

વો બુઝા યે કે અબછુટા મેં બંદસું
બસ અબકઈ દુ પટકકર માર ઇસકું.

વલેકીન ઇસ્મ મેં પડતા રહાથા
ચલા નઈ ઔર કુછ ઉસ પે હયાકા.

જલે વો મુજઉપરસે દાંત ભર ભર
પહાડોંમેં પછાડે આપકા સર.

નીપટ ગુસ્સે મને આકર ઉડા વો
ઝમીંકા સટ ગગન ઉપર ચડા વો.

ગયા લેકર મુજે નઝદીક આસમાન
ફરીશતોંકે સુને વહાં મેંને ઉલહાન.

મુદાકે ઝીક્રમેં થે સબ મલાયક
સુના આવાઝ મેં ઉનકા યકાયક.

કયા ફીર દેવને એક જુસ્ત વહાંતબ
વો ચાહા આસમાં ઉપર ચડે અબ.

ઉન્હોંસે એક મલક આયા ઉતર કર
લગાયા એક ગુરઝ આતશકા ઈસપર.

ફરીસ્તેને ગુરઝ મારા ઉસે જબ
વો કાફીરતો લગાજલનેકે તઈ અબ.

ગુલામી શેર મો રાહે સુખનમેં
કે કોઈ રહઝન નંબડે ઉસ ચમનમેં.

લપટકર એક ઉસે ઘુરકી બતાદે
કે ભી દુઝદી સુખન ઉસકી ભુલાદે.

લગે બદબખ્તકો અયસી નસીહત
કે ફીર કીસ્સેમેં આવે ન હરકત.

મુસલમાંકા તુ રહબર હો સુખનમેં
લે ઈસકીસ્સેકો રાહે અંજુમનમેં.

દફા કર યહાંસે શૈતાંને લઇ કો
બયાં કર દાસ્તાંને સીયુંમીં કો.

હીકાયત તીસરી દર બયાન તમીમ અનસારી.

તમીમ અનસારી બોલે યા અલીફીર | સુનો જીસદમ મંયે જંગલમેપડાગીર.
મૈં ગુજા રાઈ રાઈ હો ગયા મૈં | વલે હકને બચાયા મુજ કરમસે.
કહું કયા યા અલી ઉસ દસ્તકાહાલ | નીપટ પુર બાક્થા વો દસ્ત બેહાલ.
પડા ભુલા મૈં જબ દસ્તે કુબલમેં | ફીરા કઈ રોઝ રોતે ઉસ જંગલમેં.
કહા દીલમેં કે યારબ મંયે યહાં કહાં | કહાં જંગલ યે ઓર મેરા મકાંકહાં.
મૈં ઉસ જંગલમેં ફીરતાથાહો બેહાલ | કેવહાંએકમુરગ આયા ફીલ તીમસાલ
થે લાખોં રંગકે ઉસ મુર્ગકે પર | વો આકર પાસ મેરે બોલા યું કર.
કેખુશહોતુમ તમીમઅનસારી ઇસદમ | કે હરકે પાસઆપોહચેહો અબતુમ.
યેખુશખબરીકો સુનકર ખુશહુવા મૈં | વલેકીન દીલમેં યુંહયરત રહા મંયે.
કે હયેયે મુર્ગઓરકરતા હયે કયુંબાત | ખુદા જાને કે કયા હયેગા ખ્યાલાત.
મૈં ડરતે ડરતે પુછા ઉસકો યું કર | કેતુહયેમુરગ ઓર બોલા સો કયું કર.
મુજે ઉસ મુર્ગને યું વહાં કહાં તબ | કે રબકે હુકમસે બોલા હું મંયે અબ.
મૈં હું સી મુર્ગ ખતમુલ મુરસલીંકા | હું રહબર ભુલે ભટકે મુસલમીંકા.
જો ઈસ જંગલમેંઆતા હયેમુસલમાં | તો મંયે કરતાહું ખીદમતબાદીલોજાં.
યે કેહકર ખાના પાનીલાયાઉસઆન | મેરીખીદમત કયા ઉસને બદીલોજાન.
દાહનસે કાડ દી એક શૈ મેરે તઈ | કે ભુકઓર પ્યાસ ચંદ મુદ્દતલગેનઈ.
કહા મૈને મુજે કીસતરફ જાના | કહ કીબલે તરફ હો જા રવાના.

હીકાયત ચૌથી દર બયાન તમીમ અનસારી.

ગુલામી કીસ સબબસે ચુપ રહા તુ | અભી તો હોસુખનભી નઈ કહા તુ.
અભી યારોંકે દીલ કીસ્સેભીતર હયેં | સભી સુનનેકો સામેઅ મુંતઝીર હેં.
સુખનકી ગરદને શૈતાંકો ઝડ લાત | તમીમઅનસારીકીચૌથીઅબકેહબાત
તમીમ અનસારી બોલે યા અલી મૈં | ચલા કીબલે તરફ સી મુરગસે મૈં.
ચલા કઈ રોઝ ઉસ જંગલકે ભીતર | કે દેખા દુરસે ફીર એક જનાવર.
વો અયસાથા બડાજયસા પહાડએક | કે જાં હોજાય કબ્ઝ ઉસકી તરફદેખ
ન ઉસકા સર ન ઉસકા પાંવના હાત | ન ઉસકા મુંહ નથા વો બોલતા બાત.
ન પુરત ઉસકી ન પર ઉસકે ન ઉડતા | ચલા આતા હયે વો લડતાહી લુડતા
ગુલાટાં ખાતાખાતા મુજ તલકજબ | મૈં ઉસસે ડરકે હૈરતમેં રહા તબ.
કહા ઉસને તમીમ અનસારી બોલો | મુજેદેખે સો કયું હૈરત રહે હો.
ખુદા પૈદા કઈ મુજકો કીએ હંયે | કે ખેલ ઉસ રબકી કુદરતકે બડે હેં.
સુખન ઉસ મુરગકે યું મૈં સુને જબ | હુવા બે હોશ ગઈ મેરી અકલ તબ.
અલી પુછે તમીમ અનસારીકે તઈ | કે ઉસકા નામ તુમ પુછેહો યા નઈ
તમીમ અનસારી બોલે-મૈં ન પાયા | અલીને નામ તબ ઉસકા બતાયા.
કેસુનયો દાબતુલઅરઝઉસકાહે નામ | કયામતમેં ઉસે સોંપેગે એક કામ.

કે જો હોવે મુનાફીક મોઅમીનામેં | જુદા કરકે લે જાવે દોઝખોંમેં.
તમીમ અનસારી બોલે તબકે બેશક | કે આમજા અય શહે જીન્નોમલાયક.
ગરઝ મૈંને કહા મુજ રાહ બતલાવ | કહા ઉસને કે તુમ કીબલે તરફ જાવ.

હીકાયત પાંચવી દર બયાન તમીમ અનસારી

ગુલામી લે સુખનકા હાથ ભાલા | કે હો શૈતાનકા જી લેનેવાલા.
લગા શૈતાનકી એક ખાખમેં ફુલ | કેજાવે અપની સબ શૈતાનગી ભુલ.
સુખનકે કસ્દકી ઝંઝીરકા સાંધ | બઝીદા કરકે અબ શૈતાનકો બાંધ.
સુખનકે ગુરઝ અબ શૈતાનકો માર | દીલે ગફલતઝદા તા હોવે હુશીયાર.
તુબોલ અયસાકે શૈતાં કેછ સઝા પાય | કે ઈસમજલીસસે શૈતાંકીસો જડ જાય.
કે અબ શૈતાંકે મુંહપર ખાક તુ ડાલ | ઝમાનેકા સુનાદે ૮બકો અહલાલ.
પટો કલમા અય યારો બાદીલો જાં | બરકકત કલમેકી સે ભાગે શૈતાં.
અઝીઝાં છોડદો દુનયાકી ગુફતાર | સુનો પન્જુમ હીકાયત હો ખબરદાર.
તમીમ અનસારી બોલેયા અલીજબ | ચલા કીબલે તરફ દેખા મૈં કયા તબ.
થી એકતો દીલમેં મેરે સખ્તહયેબત | કે મેં ફીર ઓરભી દેખી મલામત.
ચલા ચંદરોઝફીર મેં હોકે હુશયાર | વહાં પોહંચા કેજાં થા એકબડાઝાડ.
ગયા ઉસ ઝાડકે નઝદીક મેં જબ | દેખા ઉસ ઝાડપર એક શખ્સકો તબ.
નીપટ પુર હૈબતો યક ચશ્મ થા કુર | લગા ડર મુજકો તબમેં બીસ ગયા દુર.
અગર મેં દુર ઉસ્સે ના સરકતા | તો શાયદ જાન મેરા રેહ ન સકતા.
દેખું તો ઝાડસે મઝબુત કરકર | જડા હયે આતશીં ઝંઝીર ભીતર.
પુછા ઉસને કહાંસે આએ હો તુમ | કહા ઉસકો મેં હાલ અપનાઉસીદમ.
ફીર ઉસહી શખ્સને પુછા મેરે તઈં | કે દુનયામેં હરામહોતાહયે કે નહીં.
ભી કાઝી રીશવતાં ખાતે કે યા નઈ | બયે બાઝી રવા કરતે કે યા નઈ.
વે હાકીમ અદલભી કરતે કે યા નઈ | ગરીબોંપર સીતમ હોતે કે યા નઈ.
કફ્ર ઇસલામપર ગાલીબ હે યા નઈ | મુસલમાં પૈસેકે તાલીબ હયે યા નહીં.
પટે રખ દાડી મુંડવાતે કે યા નઈ | શરાબ ઓર ભંગભીં પીતે કે યા નઈ.
કુરમ સાકાં ઘોડે ચડતે કે યા નઈ | નજીબ અશરાફ દુખ ભરતે કે યા નઈ.
દરોગ ઓર ગીબતાં ચલતે કે યાનઈ | વો કુટનીકે કહે ચલતે કે યા નઈ.
કહે પર ઝનકે ચલતે હેં કે યા નઈ | હદીસ આયાતપર ચલતે કે યા નઈ.
ચલન ઓરતકા પકડે હે કે યા નઈ | વો મુરકા શરમેકા ઉખડાકે યા નઈ.
દુલહનકા કુફલ અબ ટુટા કે યા નઈ | વો અસમતકા ઘડા ફુટા કે યા નઈ.
ખસમકે દાવ બતલાતી કે યા નઈ | અપસકો નંગ્યાં બતલાતી હયેયાનઈ.
હરએકકો દેખ લલચાતી કે યા નઈ | બહેન ભાઈ કને સોતે હયેં યા નઈ.
બીગાને મરદસે હંસતી હયેં યા નઈ | વોહલ તલ આપમે કહતીહે યા નઈ.
સીના બંદ ખોલકર ચલતી હયેયાનઈ | બહુપર તોહમતે ધરતી હયેં યા નઈ.

અપસ હામાદસે ચોકી હયે યા નઈ. વો પરદા ગારીકા ચીને હયે યા નઈ.
નહીની લડકી પીસરજનતીહયેયા નઈ. મરદસે લડકે બાહેર આતી યા નઈ.
ગમ્રયોંમેં લડકે સમજાતી હયે યા નઇ ઈઝાલી બાતકો સુનતીહયે યા નઇ.
નનંદ ઓર સાસસે લડતીહયે યા નઈ ખસમકો જુતયાં જડતી હયેં યા નઈ.
કહોદુનયાકાસબતુમ મુજકોઅહવાલ હેખુશખબરી રખો તુમમુજકોખુશહાલ
કહા મેંને કે જો તુમને કહા સબ ચલી હયે ચાલ દુન્યામેં યહીં અબ.
યે સુનકર યા અલીવો હોગયા ચુસ્ત યકાયક ખાઇ તડપી યે ઝબરદસ્ત.
કડકકર ઉસને એક નઅરા કયા તબ કે બસ વઅદા મેરા પુરા હુવા અબ
મેં અબ કીસ વાસ્તે બંદઃ રહું યાં કરૂં જલદી સવારીકા મેં સામાં.
અયસા તડપા કે મુજ ઝાડ થરથર નથી કુછ દેર ઉસકે છુટનેપર.
અયસેમેં એક મલક આયા ફલકસે ડરા વોશખ્સ તબ ઉસકી ધમકસે.
થા ઊસકન આતશીં એકગુરઝ મોજુદ થા ચેહરા ઉસકા નુરીબહોતખુશનુદ.
ફરશ્તેને જો દેખા ઉસકા યે તોર ગઝબસે ફીર જકડકર બાંધ ફીલફોર.
ઊસે એક ગુર્ઝે આતશકા લગાયા બંદીવાં કરકે ઝાડ ઉપર બીઠાયા.
ફરીશતા તબ મુજે કહને લગા યું કે તુમને ઈસ તરહ ઉસકો કહા કયું.
ખબર નહીં તુજકો યે કાનાહે દજજાલ અભી પેદા કીયા થા ઈસને જંજાલ.
અભી યે છુટકર દુન્યામેં જાતા મુસલમાનોંમેં યે ફીતના ઉઠાતા.
યે કહનાથા કે દુન્યામેં અમન હયે હદીસ આયાતપર સબકા ચલન હયે.
ડરા મેં યું ફરીશતેને કહા જબ મુજે રસ્તા બતાકર વો ગયા તબ.

હીકાયત છઠી તમીમ અનસારીકી.

ગુલામી ચડ તુ કીશ્તીપર સુખનકી ખબર રખ દીલકે દરયાકે પવનકી.
સુખનકે બહરકા નહીં હયે કઈ તાગ કેઇસમેં આબહયેઓરઉસમેંહયે આગ
જો હોવે આગ ઓર પાનીકા ગવ્વાસ તો પાવે ઊસકાભી કુછ રાહેઘર ખાસ.
જોઇસ દરયામેં કોઈ હીમ્મતકા હારા તોફીર વોભી સમજ ડુબા બીચારા.
તુ દીલકે બાદબાં દે ખોલ સારે કે તા લગજાવે જલદીસે કીનારે.
ઉસી દરયામેં શૈતાંકો ડુબાવે તુ ઉસ દરયાસે જલદી પાર જાવે,
મીલાકર અયસી હરકતકી બગારત બયાં મજલીસમેં કર છઠી હીકાયત.
અઝીઝાં તુમ સુનો કર દીલકોહાઝીર ખ્યાલે દુન્યવી દીલસે ભુલાકર.
તમીમ અનસારી બોલ યા અલી ફીર સુનો તુમ કયા ગુઝરતીહયે મેરેસર.
હુવા જબદફઅ મુજસેકાના દજજાલ મેં ફીરચલનેલગા બાખસ્તાઅહવાલ
ચલું દીનકો નીપટદહેશત વ ડરમે રયનભર સો રહું ઝાડોં તલે મેં.
ખુદાકન યું દુઆ માંગુ મેં હરઆન કે યારબ કબ્ઝ કરલે અબ મેરી જાન.
બલાસે સાંપ બીચ્છુ કાટ ખાવે વ યા કોઈ બાગ મુજકો ફાડ ખાવે.
સુંહી કઈ દીન ચલા બા દીદએ તર પહાડ યકથા વહાં પોહચા મયેજાકર

વહાં દેખું તો એક દરયા રવાં હયે
કે આલીશાં પહાડ યક ઉસ મકાં હૈ.
વલેકીન વહાં પરીં દેકા ગુઝર નઇ
પહાડઓર આબબીનચીઝેદીગરનઇ.
ચલા ઉસ પહાડકે ઉપર મેં ઉસઆન
વહાં દેખું તો હયે યેક ઝાતે ઈનસાન.
ઇબાદતમેં વો હયેં મશગુલ બાદીલ
બડે કાઈ અલી અલ્લાહ થે કામીલ.
બડી નુરાની દાડી મરદે બુઝરગ
અદબસે ઉનકે મેં આગે ગયા ઝુક.
નીવડકે મંયેને કી તસલીમ ઝુકકર
વો હયે દેખે મુઝે દે મુંહ ફીરાકર.
ઝબાને ખુલકસે વો મુજસે બોલે
કે ગોયા દુધમેં શકકરકો ઘોલે.
મુઝે પુછા કે તુમ આએ કીધરસે
બયાં સારા કયા મેંને ઉન્હોંસે.
મેંને પુછા અદબસે ઉનકે તઈ યું
કે હઝરત આપકી ગુઝરાન હયે કયું.
પહાડ ઉપર થા એક કોતર કીનારા
કહા મુજકો કરો જાકર નઝારા.
ગયા કોતરમેં કયા દેખા મેં ઉસદોર
કે વાં એક બાગ હયેજન્નતસાખુશતોર.
રવાં પાનીકે ચશમેં ઉસ ભીતર હયે
હઝારોં જીન્સકે મેવે લગે હયે.
કીતેક મેવે વહાંસે તોડ ખાયા
હુવા દીલ ખુશ બહોત આરામ પાયા
તમાશા દેખકર ઉસ બાગકા મંયે
વો જાં બેઠેથે ફીર આયા વહાં મેં.
મુઝે પુછા કે દેખે રબકી કુદરત
કહા મેંને કહાં દેખી હયે રહેમત.
કહા ઉસ બાગકે મેવે મંયે ખાકર
સદા કરતા હું શુકરે રબ્બે અકબર.
મંયે ફીર પુછા કે હઝરત ઈસ મકામેં
લીબાસો તન સો આતા હયે કહાંસે.
કહા મુજકો કે એક કીશતી જો દરયા
મહીને છેકે બઅદ આતી હયેઈસ જા.
જો ઉસ કીશતીમેં હોતેહયે મુસલમાં
સોલંગર કરતે હયે ઈસ જાગા હરઆં.
ઉતરકર આતે હયે મુજપાસ વો ચલ
મુઝે દેતે હયે લાકરસુકો કમ્મલ.
ઉસે સીકર પહેનતાહું મંયે પોશાક
દુઆ દેતાહું ઉનકો બા દીલે પાક.
તબ ઉનકો રબ લીજાતા હયે સલામત
લીબાસ ઓર કુતકી હયે યે હકીકત.
રહા મેં ઉની ખીદમતમેં કીતેકરોઝ
કે વો કીશતી વહાંપોહંચીહયેએકરોઝ
કયા કીશતીને આ લંગર કીનારે
વહીં મીલકર મુસલમાં આયે સારે.
સુંહી કુછ કમલ્યાં ઓર સુફલાદી
વહીં ઉસ મરદે બુઝરગને દુઆ દી.
કહા ફીર મરદે બુઝરગને કે યારાં
યહાં એક આએ હયે મરદે મુસલમાં.
યહાંસે અપની કીશતીપર બીઠાકર
ઉતારો ઇનકો ખુશકીમેં લીજાકર.
મુઝે સારે મુસલમાં પ્યાર કરકર
વહાંસે લે ચલે કીશતીકે અંદર.
ઉઠા કીશતીકા અપને વહાંસે લંગર
રવાં હુઈ કીશતી ઉસ દરયાકે અંદર.
સુનો ફીર યા કુદરત અલી ઈલાહી
સુનો મેરે નસીબોંકી તબાહી.
વો કીશતી દુઅર દરયામેં ગઈ જબ
ઉઠી બાદે મુખાલીફ યકબયક તબ.
ઉઠા વહાં યકબયક તુફાન અંધાર
પો કીશતી જા પડી ઘેરેમેં યકબાર.
લગે રોને ગલે મીલ મીલકે સારે
અજલમેં આગએ સબકે સીતારે.
યકાયક હોગયા સારોંકા દમ નરમ
હુવા બાઝાર મલકુલ મૌતકા ગર્મ.
પહાડ એકથા બડા દરયાકે અંદર
થા આધા અંદરઓર આધાથા બાહર.

ખાઇ કીશતીને ઉસપર જાકે ટકકર
લગી દસ્તે કઝાકી આકે છકર.

લગા કેહરે ઈલાહીકા તમાચા
વો કીશતી ગરક હોગઈ ઝેરે દરયા.

હુએ સબ ગરક ઉસ દરયાકે અંદર
કીસીકા કુછ ચલા નઈ ઉસ મકાંપર.

મગર એક આ ગયા તખ્તા મેરે હાત
બહા ચાલીસ દીન તક મેં ઉસીપાત

દેખો તુમ યા અલી યે રબકી કુદરત
રખા દરયામેં વો મુજકો સલામત.

ઉન ઈબરાહીમકો કુદરતસે બચાએ
કે જબ નમરૂદને આતશમેં ભાએ.

ઉને યુસુફકો કુએમેં સંભાલે
કે જબ ભાઇયોંને મીલ કુએમેં ડાલે.

સભાલા ઉસને યુનુસકે તઈં કયું
કે જબ મછલી નીગલ ગઈથી ઉન્હોંકુ

દયા ઉન નુહકો કીશતીકીં હીકમત
કે જબ ભેજાથા રબ તુફાંકી ઝુલમત.

ઉને મુસાકો રાહ દરયા બતલાઇ
કે જબ ફીર ઉનકીથીફોજ ચઢઆઈ.

રખા શદદાદકો ઉસને અમાનત
જો દરયામેં જની તખ્તેપે ઓરત.

મુજભી તખ્તપર ઉસને સંભાલા
કે દીન ચાલીસ પીછે નીકાલા.

વોહી બંદોકાભી જગમેં નીગેહબાન
અલી બોલેકે વો અયસા હયે સુબહાન.

હીકાયત સાતવી તમીમ અનસારીકી.

ગુલામી બોલ કયા ગુઝરી ફીરઆખર
સુખન સુનસુનકે લા જું દુરરેગોહર.

તુમજલીસમેં બીખેર અબલાલોગોહર
લગા શૈતાંકો લઅનતકા તુ પથ્થર.

કરેગાં કબતલક શૈતાંકી નાલીશ
યે મુઝી તો અઝલસે હયેગા સરકશ.

સુખનકા મુશત હે ઉસકે દહનમેં
હીકાયત સાતવીં અબ લા સુખનમેં.

સુનો અય દોસ્તાં પાકીઝા મઝકુર
મોહબ્બત દીલસે દુનયાકી કરો દુર.

તમીમઅનસારી બોલે યાઅલી અબ
સુનો ફીર કરકે કયા હયે કુદરતે રબ.

મુજે જબ હકને દીખલાયા કીનારા
હુવા થા મેં તભી જીસે અવારા.

તો ચલનેકી ન થી કુછ મુજમેં તાકત
ગરઝ જું ત્યું ચલા કીતનીક મુદદત.

કે ઈસ જંગલકે દાયમ મેવે ખાતા
ચલા જાતા સરેહે આહ કરતા.

કીતેક દીન ચલતે ચલતે ઉસ મકાંપર
સ્યનકે વકત મેં બેઠા જો ઝુકકર.

નઝર આઇ મુજે કુછ રોશની દુર
બરસતા થા ગોયા અલ્લાહકા નુર.

મેંસમજાદીલમેં વહાંકુછહોગી બસતી
કે અયસી રોશનાઇ મુજકો દીસતી.

સુબ્હોકે વકત વહાંસે ઊઠ ચલા મેં
ઉસી જગ તીનદીનમેં જા મીલા મંયે.

વહાં દેખું તો કોઈ પાયા ન ઈનસાં
ઝમીં હયે સાફ જું રોશન ગુલીસ્તાં.

હઝારાં જીન્સકે હયે લઅલલો ગોહર
હયે ઉનકી રોશની કઈ કોસ ભીતર.

મુજે લઅલો જવાહેર ખુશ લગે જબ
કીતેક મોતી વહાંકે મયેં લયા તબ.

મેં લેકર અપને દીલસે કેહને લાગા
અભી હીરસો હવા હયે તુજ દુનયાકા

કે તું અયસા ગીરફતારે મુસીબત
તોભી દીલમેં તેરે દુનયાકી ઉલફત.

જવાહેર વહાંકે વાં મયેં ડાલ દેકર
ચલા વહાંસે મયે અપની રાહ લેકર.

ગુલામી યાદકર મઉલા અલીકા
બજા સાઝે સુખનકી બાંસલીકા.

કે તો આવાઝ સુનકર ભાગે શૈતાન | સુનો કીસ્સેકો યારો બા દીલો જાન.
તુ મજલીસમેંસે શૈતાંકો હટાદે | સુખનકા અઝદહા ઉસકો કટાદે.
કે આતશ જા લગે શૈતાંકી જાંમેં | હીકાયત આઠવીં અબ લો દહાંમેં.
તમીમ અનસારી બોલે યા અલીબાત | સુનો ફીરકર જો હોતા હયે ખ્યાલાત.
ચલા જાતાથા મયે બા બાફી દેહશત | કે યક મયેં દુરસે દેખી મલામત.
બહોત ગુસ્સે સતીં કરતા ખંગારે | ચલા આતા હયે વો કલ્લા પસારે.
મયેં ઉસકો દેખ ડરકર ખુબ ભાગા | વલેકીન વો મેરે પીછે હયે લાગા.
કહાં ભાગું મયેં ઉસ કાલી બલાસે | પનાહ ઉસ વકત મયેં માંગા ખુદાસે.
કે યારબ દુરકર મુજસે યે આફ્ત | નકર ઈસ અઝદહાકી મુજકો ઝયાફ્ત
યહાં લગ ઉસને મુજકો લે બીલાયા | કે મંયેને ઝીંદગીસે હાથ ઉઠાયા.
પરી મુજકો પડાયાથા કસમ જો | બરકતસે ઉસી ઈસ્મકે ટલા વો.

હીકાયત આઠવી તમીમ અનસારીકી.

ગુલામી બોલ ઈસ કીસ્સેકો ફીર કર | તમીમઅનસારીપરગુઝરીકયાઆખર.
દો બૈતાં કીસ્સે અપને તુ કહે જા | વલેકીન હરઘડી તુ ચુપ ન રેહ જા.
યે ચુપ રેહના તેરા હયેગા કયામત | કે ફીર મજલીસમે હોજાતીહેગીબત.
કુછ અબ શૈતાનકે જલનેકી ગત કર | બસ અબ કીસ્સા ઝીયાદાતુલ મતકર.
સુખનકે ઝાડ અયસે શોઅલએ ઝાર | કે હો શૈતાન ભી જલબુલકે અંગાર.
ખુલાસા દીલસે અબ કીસ્સેકતઈ બોલ | હીકાયત આઠવીં કે દરકોઅબખોલ.
અઝીઝાં દોઘડી કોઈ ઉંગયો મત | સુનોતો કયા અજાયબ હયે હીકાયત.
તમીમ અનસારી બોલે યા અલી મેં | બચા જીસ દમમેં ઉસ કાલી બલાસે.
મેં ભાગા ચાર દીન લગ ઉસકે ડરસે | ન ઉસ જાગહકો દેખા ફીરકે પીછે.
અયસા દોડા કે બેદમ હોગયા મેં | પડા બેઝાર હોકર ઝીંદગીસે.
મેં ઉસકે ડરસે ભાગા ચાર દીનલગ | નદેખા ફીર મેંજબપોહંચાઉસીજગ.
પડા એક ઝાડકે નીચે મેં જાકર | દુઆ મંગને લગા હાથાં ઉઠાકર.
કે યારબ મુજમેં કુછ તાકત રહી નહી | ભલા હયે મોત અબ આવે મેરેતઈં.
લગા તસ ડાવે જમને લોટને મેં | લગા ઝારીં તલે સર તોડને મેં.
કેવહાંએકશખ્સ આપોહંચા વયસેમેં | કયા મુજકો સલામ ઉસને અદબસે.
યકાયક આગયા અઝ ગૈબ સીતી | અજબ કુછ શીકલ ઉસકી ઝેબદીતી.
જવાં થા મુત્તકી બા સુરતે પાક | અમામા સર ઉપર પાકીઝા પોશાક.
વોબોલાઅયતમીમઅનસારીઈસઆન | અબસ ખોતેહો યાં કીસવાસ્તેજાન.
કરો ખુશહાલ દીલકો આશકારા | કે હોવે ભાઈ તુમપર રહમતે રબ.
યે ખુશખબરી મેં સુનકર યું કહાતબ | કે ઘર નઝદીક આ પોહંચા તુમ્હારા.
યે ખુશબક્તીકી તુ મુજકો ખબર દી | મેરે દીલકી ગમી સબ દુર કરે દી.
મુઝે ઉસ શખ્સને યું કર કહા તબ | કે તુમેંકાઘરઅભીપોહંચાઉમેં અબ.

દીગર એક મુલ્કકી દુંગા હુકુમત
કે ચંદ મુદદત કરોગે અયશોઅસરત.
વલેકીન મેરે કેહનેપર ચલોગે
જો મેરે કૌલસે તુમ ના ટલોગે.
કહા મૈંને કે જો ફરમાવોગે તુમ
મૈં ઉસસે મુંહ ન ફેરૂંગા સો યકદમ
સુનો તુમ યાઅલી કરતા હુયે વો કયા
કહા મુજકો ખડા રેહ તુ ઈસી જા.
કહીંસે જાકે લાયા ન્અમતેં ખુબ
દીગર એક કુઝા આબે સરદ મહબુબ.
કઈ દીનસે ભુકા જો કુછ અથા મંયે
વો ખાનાખુબસા ઉસદીન ચખા મૈં.
ખીલાકરમુજકો વો ફારીગ હુવા જબ
મુજે વો પુછને લાગા વહાં તબ.
કે વો એક શૈક ટુકડેકા ગીરેહ ડાલ
દયા મુજ હાથમેં ઉસને ઉસી હાલ.
કહા ઉસકો રખો બાજાન ઓર દીલ
કે જબ આકરપડે કુછ મુજપે મુશકીલ.
મંયે મરજાઉં યા જલજાઉં કીસી ઠોર
તો મુજપર મારયો યે ગીરહફીલફૌર
મંયે જીતા હોઉંગા ઉસહી ઘડી તબ
પસ અપનામુદદઆ બર આવેગા સબ
કરૂં કયા યાઅલી મતલબથા ઉસમેં
જો વો કેહતા ગયા સોહી કયા મૈં.
કહા મુજકો ફીર કાયમહોસુખનપર
કહા મૈંને કે કાયમ હું મુકરર.
યકાયક લોટપોટ હો ઉસ મકાંપર
બના એક મુર્ગ ઘોડેકે બરાબર.
કહા મુજકો કે હો અસવાર મુજપર
કહું કયા ડરકે ચડ બૈઠા મૈં ઉસપર.
કે મુજકો લે ઉડા મીસલે હવાઈ
હવાએ આસમાં મુજકો બતાઇ.
ઉડા કઈ દીન હવાએ આસમાંપર
પહાડ એકથા બડા કોઈ ઉસ મકાંપર.
વહીં ઉતરા વો મુજકો લા બીઠાયા
ગયા આપી ઘડીકે બઅદ આયા.
કહા ફીર મુજકો કાયમ હો બચનપર
કહા મૈંને કે કાયમ હું મુકરર.
કે ફીર વહાંસે મુજે લેકર ઉડા વો
ઝમીંકા સટ ગગન ઉપર ચડાવો.
વહાં ઉતરા કે જાં થા એક બડાગાર
ન સુઝે રાતઓર કઈ દીનકા આસાર.
કીતેક મુદદત અંધેરેમેં ચલા વો
અંધારેસેભી કઈ દીનકો ટલા વો.
ઉજાલેમેંભી મુજકો કઈ ચલાયા
અઝીમુશશાનભી દરયા એક આયા.
કે ફીર ઉસનેભી ઉસ દરયાકો છોડા
કે આલીશાન એક આયા જઝીરા.
બહોત ઉંચા મકાંથા ઉસ જગામેં
કે વો કરતાથા બાતાં આસમાંસે.
મહેલ આગે ગયા વો દેવ જીસદમ
જડાથા કુફલ દરવાઝેકો મોહકમ.
દેખા મૈં કુફલકે ઉપર યે ઉસ આન
લીખા થા કલમએ હઝરત સુલેમાન.
કહા ફીર મુજકો હોકાયમ બચનપર
કહા મંયેને કે કાયમ હું મુકરર.
કયા વો લોટપોટ કર શીકલ અસલી
ફીર ઉસને કુફલપે રસ્સી જો મસલી.
ગીરા વો કુફલ તબ ખુલકર ઝમીંપર
વો દરવાઝેમેં બૈઠા મુજકો લેકર.
વહાં દેખું તો કઇ હુયે દેવ મલઉં
ઊન્હોંચાહા કે ચટકર જાએં મુજકો
દીખાઈ રસ્સીઉન દેવોંકે તઈં જબ
સભોને અપને સર નીચે કીએ તબ.
ગએ દરવાઝએ દુયમપે જબ હમ
વહાંભી કઈ બલાયાં દેખે જીસદમ.
વહાં દેખે હઝારાં બીચ્છુ ઓર સાંપ
ચડી દેખેસે મુજકો ધુજ ઓર કાંપ.
ઉન્હોંનેભી મુજે ચાહા કે નીલગેં
કે ફીર મારી રસી ઊનકોભી ઊસને

ઉન્હોંનેભીં . વહાં નીચે કીએ સર કે દરવાજે સીયુમપર હમ ગયે ફીર.
સુનો ફીર યા અલી વહાંકી હકીકત કે વહાં કઇ શખ્સાં દેખે બ હૈબત.
હુએ ફીર મુસ્તઈદ ખાનેકો સારે કે ફીર ઉસ શખ્સનેં રસ્સી જો મારે
ઉન્હોંને સર કીએ નીચે ઉસીદમ ગએ દરવાઝએ ચોથેપે જીસદમ.
હઝારોં બાગ ઓર ચીતે ઉસી દાર હુએ વોભી હમેં ખાનેકો તય્યાર.
કે ફીર ઉસ શખ્સને રસ્સી દીખાઈ વહાં સબને સો તબ ગરદન નમાઇ.
ગરઝ યું દેખે હમને સાતું હોડલાં અજબ કઇ દેખેવહાંઈસરારે સુબહાં
જહાં લગથે દરીંદે ઓર ગઝીંદે વહાં સબથે દરીંદે ઓર પરીંદે.
ગએ દરવાઝએ હફ્તુમમેં જીસવકત વહાં દેખા બીછા હયે એક બડાતખ્ત
હઝારાં દુરરો મરજાં લઅલો ગોહર ઝડે હયે તખ્તપર કઇકઇ હુનરકર.
કહું કયા યા અલી ઉસકી હકીકત સંવારા થા ઉસે અઝ દસ્તે કુદરત.
જવાં એક ખુબરૂ સોયાથા ઉસપર સો જમના હાથ એક સીનેકે ઊપર.
થા ચૌધવીં રાતકા જ્યું માહેતાબાં થા ચેહરા મીસલે ખુરશીદે દરખ્શાં.
કરૂં કયા ઉસકી ખુબીકા બયાં મેં સુખન આતા નહીં મેરી ઝબાંમેં.
સીરાને શમઅ એકરોશનથી પુરનુર અજબ થા ઉસ જવાંપર નુરકા નુર.
અજબ ઊંગલીમેં એક અંગુશતરીથી ન જાનું ગોહરાથી યા મુશતરીથી.
નગીને ચાર થે ઉસમેં બરાબર ગોયા ચારૂં સીતારે થે સરાસર.
થે ચારૂં પાએ આગે અઝદહા ચાર વો ચોકીમેં જવાંકે થે ખબરદાર.
સુનો ફીર યાઅલી ઉસશખ્સકી બાત મેં પુછા ઈસકા કયા હે યેખ્યાલાત.
કહા ઉસને કે જો લોટે બઈ શાં સો પાએ હે વફાત હઝરત સુલેમાં.
જો યહાં દેખે અપન કઈકઇ મલામત સો હે ચોકીમેં ઉનકે તા કયામત.
મેરે વો ઓરકે આગે સભી પસ્ત મેં સારોંમે બડા હુંગા ઝબરદસ્ત.
મેંઈતની મેહનતા ખોંચીહુંયેજોઅબ સો ઈસ અંગુશતરીકે વાસ્તે સબ.
કહા ઉસને કે મંયે લેતાહું ઇસઆન કે તા સબ માનેંગે મેરાહી ફરમાન.
કહા મંયેઉસકોતુ કરતાહયેકયાબાત યેપયગમ્બર હે હક સુબહાનકી ઝાત.
કહા ફ્લબા ઊન્હોંકા ઓર કહાં તું તરક કરદે ખ્યાલે મુનકરીકું.
યે સુનકર યા અલી બરહમ હુવાવો મુજે ઘુરકી બતાનેકો લગા વો.
કહા ઉસને કે તુમકો કયા હયેતકરાર જોતુમકો મેં કહું સો તુમ કરો કાર.
કરૂં કયા ઇસ જગહ લાચાર થા મંયે દીલ અંદર ડરકે ચુપ હોકર રહા મેં.
દયા રસ્સીકા ટુકડા મુજકો ઉસદમ કહા મેં જલ મરૂં તો મારયો તુમ.
દેખો તુમ યા અલી ઉસકાબયાંઅબ ઉને જબ દાવ અંગુઠીપર કયા તબ.
યકાયક ગૈબસે ઉસપર ગીરી આગ કે જલકર જીસ્મ ઉસકા હોગયાખાક.
મંયે ઉસકી ખાકપર રસ્સીજડીલો કે ફીર જીતા હુવા હે ઉસ ઘડી વો.
કહા મુજકો કે કાયમ હો બચનપર કહા મેંને કે કાયમ હું સુખનપર.
અંગુઠીપર લગાયા ઉસને ફીર લાગ કે ફીર વોશખ્સજલબલગ હોગયાખાક.

કેમારીફીરરસ્સીઉસપરમંયે ફીલફાર
કે ફીર વો હોગયા જીતાહી ઉસદાર.

કહા ફીર મુજકોકાયમ હોબચનપર
કહા મંયેને કે કાયમ હું મુકરર.

કેફીર ઉસને અંગુઠીપર કયા જસ્ત
કે ફીરવોહોગયાજબલગકે તબપસ્ત.

કે ફીર મારીરસ્સી મંયે બારે સીયુસ
કે ફીર વો હોગયા જીતા ઉસી દમ.

કહા મુજકો કે તુમપર રહમતે રબ
બસઅપનામુદદઆ નઝદીકહયે અબ

તુમ્હારે ઘરકા પોહચાઉં ઈસી દમ
દીગર એક મુલ્કકા કરદું મેં હાકમ.

કહા મુજકો કે કાયમ હો બચનપર
કહા મંયેને કે કાયમહું સુખનપર.

ઉને ચાહા કે ફીર લું મયે અંગુઠી
કે ઉસપર ગૈબસે ફીર આગ ટુટી.

મેં ચાહા મારૂં ફીર બારે ચાહારૂમ
કેહુકમેરબસેઆએ જીબરીલ ઉસદમ.

કહાસુજકોતમીમઅનસારીખબરદાર
યેરસ્સી મારયો મતદેખો ઝીનહાર.

હુવા યે શખ્સ ફીન્નારે જાહન્નમ
તુમ્હારે દીલમેં સચથા તો બચેતુમ.

ખબર નઈ તુજકો યે હે દેવ બદઝાત
યે રખતાથા જુદી અપની કરામત.

થે ઈસકે તાબએ કઇ દેવ પરયાં
ન થા એ તાબએ હઝરત સુલેમાં.

ઈતાઅતસે સુલેમાંકે વો કાફીર
સદા સરગશ્ત રેહતાથા વો બાહેર.

ભી જાદુકી અંગુઠી ઉસકને થી
અંગુઠીકી કરામત ઉસ કનેથી.

સુલેમાંકી અંગુઠીકા ચુરાને
મંયે આયાથા યહાં મારા ખુદાને.

કહા મુજકો અંગુઠી ઉસકી લો તુમ
યેદેવ ઓરપરયોંપરગાલીબરહો તુમ.

અંગુઠી મુજકો જાદુકી વો દેકર
ચલે જીબરીલ મુજકો બાહર લેકર.

કહા કીબલેકી જાદુ બજાવો તુમઅબ
યેકેહકર આપ વહાંસે ઉડચલે તબ.

હીકાયત નવ્વી ર બયાન તમીમ અનસારી

ગુલામી ટુક યહાં હીમ્મત પકડ જા
સુખનકે મહેલપર તુ જલ્દ ચડજા.

સુખનકે ગંજકી સંદુક હે ખોલ
નીકાલ ઉસમેંસે હીરાઅબ તુ બેમોલ.

થોડે થોડે અઝીઝાંકી નઝર કર
દીગર શૈતાંકો મજલસસે બદરકર.

તુ બોલ અયસા ! ગૌહર બારકીસ્સા
કે થોડા બહોતપોહચે સબકોહીસ્સા.

થકા હોવે તો પી એક જામ પાની
પીછે કેહ કીસ્સા તુ દુરરે મઆની.

દુરે બેમોલ મજલીસમેં બીખેર અબ
હીકાયત નવ્વીંકા મઝકુર કર સબ.

અઝીઝાં મોતયોંસે ભરકે ખોલે
કે ફીર આગે ગુલામી કીસ્સા બોલે.

તમીમ અનસારી બોલે યાઅલી તબ
સુનો તોકયા ગુઝરતીમુજપેઆઅબ.

મુજે જીબરીલને જબ રાહ બતલાઇ
ચલા જંગલકા ખાતા ઘાંસ ચોલાઈ.

ચલા મુદદતતલક મંયેઉસ જંગલમેં
કે આલીશાન દેખા ફીર મહેલમેં.

મહેલ રૂપેકી ઈટાંસે બનાથા
ઉને ચુનેકી ગારીસે ચુના થા.

ગયા જ મંયે બોલબીસમીલ્લાહમહેલમે
કેએકલડકીકો દેખાખુશ શીકલ મંયે.

મીયાના ઉમ્રમેબી ચારદા સાલ
ન આવે માહે પુનમ ઉસકેતીમસાલ

જમાલે દીદા અઝ હદદે બશર દુર
શુનીદા અઝ પરી ના દીદા અઝ હુર.

થા ઉસકે હુસ્નકી ગુલદસ્તા એલી ન દેખીથી કહીં અયસી શકેલી.
કરૂં કયા યાઅલી મંયેઉસકેઔસાફ્ વો ગંજે મારથી બે, શીનો બે કાફ્.
મુજે કર કર સલામ ઓર બોલે યું કર તમીમઅનસારીકયાગુઝરી તુમનપર.
જો તુમકો લેગયાથા દેવ મલઉં ઊને લે જા કહાં છોડા તુમનકું.
કહા મંયેને સુલેમાંકે પલંગ તલ ગયા વો દેવ ગૈબી આગસે જલ.
બોલી લડકી બહોત બેહતર હુવા અબ કહાથા મંયેનેભી ઉસ દેવકો તબ.
કે પૈગમબર ખુદાકે હેંકે અય મલઉં ન રખ ઉનકી અંગુઠીપર નઝર તુ.
જો કોઈ પૈગમબરોંસે હોવે મુનકીર તો વો બેશક હલાકી પાવે આખેર.
મંયે ફીર બોલાકેકયું મુજકો પેહછાના બોલી દેખા હયે મૈં તૌરેત મ્યાના.
પડીથી યું કે એક દુનયાસે દીદાર મોહમ્મદ મુસ્તફાકે હયેં સચ્ચેયાર.
ફલાને રોઝ આવેંગે ઈસી ઠામ તમીમઅનસારીઉસકાહોવેગા નામ.
વહી તૌરાતકા દીન યાદ આયા ખુદાકા શુકર જીસ તુમકો દીખાયા.
મોહમ્મદકા મુજે કલમા પડાવો નજાતે આખરતકું મુજકો દીખાવો.
મૈં ઉસકો યા અલી કલમા પડાયા નબીકે દીનકા શેવા બતાયા.
મૈં ફીર પુછા કે તુ ઇનસાંકી દુખતર પરી દેવોંમેં તુ આઈ હયે કયુંકર.
બોલી લડકી કે મેરા બાપ એક શાહ ફલાને મુલ્કકથા ઉસકે તઈ જાહ.
સુલેમાંકે મહેલમેં ગુલ હુવા જો લે આયાથા મેરી માંકો ફીદા હો.
લે આયા દેવ જબ ઈસમહેલ ભીતર મંયેથી પુરે દીનોં તબ પેટ અંદર.
યહાં જબ જન રહીં મુજકો મેરી માં મેરી માં મરગઇ મુજકો રખી યહાં.
થે તઅબે ઉસકે જીતને દેવ પરયાં સો મેરે હુકમમેં સબ કર દયાં થ્યાં.
કહા ફીર યા અલી લડકીકો મૈં યું કીતી મુદદતસે સરગરદાન મંયે હું.
મુજે કઇ રાહ ઘર જાનેકી બતલાવ કહી લડકીકે મેરે સાથ તુમ આવ.
બોલી લડકી કે હે સૌ બરસકી રાહ યેસુનકર ફીરમંયેમારાનઅરએઆહ.
કહાંપોહંચુંગા મૈં રાહ સૌબરસપર મંયે ભુલ જાઉંગા ઉસહી રાહઅંદર
વો લેગઇ મુજકો તબ એકદેવકેપાસ નીપટ વો દેવ થા પુર ખોફ વીસવાસ.
અયસા વો દેવથા બદઝાત મરદક કે જો દેખે વો મરજાવે બીલાશક.
બોલા વો દેવ હુક મંયે કામકા હું ગરઝ બંદા તુમ્હારે હુકમકા હું.
જહાં ભેજો વહાં આંખોંસે જાઉં તુમ્હારે હુકમસે કયું મુંહ ફીરાઉં.
ગરઝ જું ત્યું મંયે અરસા એકદીનકે લે જાઉંગા મદીના ઘરમેં ઉનકે.
મુજે વોહદેવ યે લડકી કરકે અસવાર વીદઅ હોકર ગઈ વો અપનેઉસઠાર.
સુનો ફીર યા અલી ઉસ દેવકી બાત હવાપર લે ઉડા મુજ દેવ બદઝાત.
ગગનપર જબ ચલા લેકર મેરે તઈં વહાં જાકરકે મુજકો ડાલ દે કઈં
બહોત કરને લગા સખતી વોબદઝાત વલેકીન વો અંગુઠી થી મેરે હાત
દીગર વો ઇસ્મ જો અવ્વલ બતાયા જો મુજકો ઉસ પરીને થા સીખાયા.
ચલા નઇં ઝોર ઉસ દેવે લઈંકા કે ફીર દેખા વહીંપર એક દરયા.

કીનારેપર સોનેકા પહાડ થા એક — ગીરા વો દેવ તબ ઉસ કોહકો દેખ.
કહા યાં હયે બડા એક દેવ ઝાલીમ — વોહયેહસપહાડઓરદરયાકા હાકીમ.
જો જાએં તો અપન દોનોંકા ખાજાએ — અંગુડી હે ઉસે તો રાસ બતલાએ.
કરૂં કયા ધરકા પોહચીકી ખુશીસું — અંગુઠી દી ઉતારકર ઉસકે તઈં સું
અંગુઠી લેકે મુજસે વહી બદબખ્ત — મુજે વો છોડ વાં ભાગા ઉસી વકત
પહાડઉપર બહોત રોયા ખડા મંયે — કે રોતે રોતે ટુક આગે ચલા મંયે.
વહાંભી એક મલામત દેખી મેંજબ — ગઈ મેરી અકલ ઓર હોશભી તબ.
જવાહેરકા તખ્તથા એક બડા વહાં — બડા એક દેવ બેઠાથા તબ ઉસ આં.
બયાં ઉસ દેવકે ગર મંયે બતાઉં — તો ઈસ કીસ્સેકા ફીર છેડા ન પાઉં.
અયસાતો થા કે કયા બોલું ઝબાંસે — કે વો કરતા થા બાતેં આસમાંસે.
યકાયક તખ્તસે ઉડને લગા વો — મેરે ખાનેકો આયા સુસતઈદ હો.
પહાડ ઉપરસે જંગલમેં પડા મંયે — જો ઉસકે હોલસે ડરકર ગીરા મંયે.
ભરોસા ઝીંદગીકા કુછ અથા નઈ — વલે હકને બચાયા બસ મેરે તઈં.

હીકાયત દસવીં તમીમ અનસારીકી.

ગુલામી કીસ્સા યે કબ હોગા પુરા — સુખન યે કબતલક હોગા ઝહુરા.
તેરા ગંજે સુખન તો ખુટતા નહીં — ઓર ઉસ શૈતાકે સરપર ટુટતા નઈ.
કર ઉસ શૈતાનકા મજલીસસે બાહેર — શીતાબી કરદે ઈસ કીસ્સેકા આખર.
અઝીઝાં સુનતે સુનતે છકગએ અબ — જવાહેર ચુનતે ચુનતે થકગએ સબ.
અઝીઝાં ગર તુમ્હારે ફીરતે હો સર — તોબસ કીસ્સેકતઈ બોલેંગે કલફીર.
હીકાયત દસવીંકા અબદોસ્ત સુન્યો — મોતી થોડે બીખેરે હયે સો ચુનયો.
અઝીઝાં અબ ઝરા ઘબરાઈ યો મત — રહી થોડીહી અબ બાકી હીકાયત.
તમીમ અનસારી બોલે યા અલી ફીર — પહાડ ઉપરસે જીસદમ મેં પડાગીર.
અયસાભાગા મંયે ઉસકે ડરસેગીરકર — કે એક હફતે તલક દેખા ન ફીરકર.
સુનોફીર યા અલી ઓર એકઅજાઈબ — દેખા એક મહેલમેં કીબલેકી જાનીબ.
અઝીમુશ્શાન મેં દેખા મહેલ જબ — ગયા ઉસ મહેલકે નઝદીક મંયે તબ.
મહેલપર નુરકા બારાં થા જારી — પડાથા કુફલ દરવાજેકા ભારી.
દેખા તો કુફલપર અયસા લીખાથા — કે મોલા લા શરીક હેગા અકેલા.
રખામં યેબોલબીસમીલ્લાહઉપર હાત — યકાયક ખુલગયા વો કુફલ ઉસઘાત.
અદબસે મેં ચલા દરવાજે ભીતર — હઝારાં કોઠરી દેખી મેં અંદર.
જવાહીર લઅલ મોતીસે બની થી — સોને રૂપેકી ઈંટાસે ચુનીથી.
દેખાવહાંએકમહેલ સબસે જુદા મંયે — સો તબ ઉસ મહેલકે અંદર ગયામેં.
અજબ ખુશબોઈસે સહનોં સકફથા — અજબ કુછ ઉસ મકાં ઉપર શરફથા.
કે દેખા સહનમેંએક ખ્વાને ન્યઅમત — ધરાહયે ગરમ ભરકર તાઝા કુદરત.
એક આબે સરદકા કુઝા ભરા થા — દીગર એક પાનદાં આગે ધરાથા.

બહોતદીનસેમેં યેથાજુખાસોઉસખાન   ખાયા ખાના પીયા પાની ચબેપાન.
ઉઠા ખાકરકે ફીર દેખું તો એક જા   લટકતા હયે ઝરી તુકરેકા પરદા.
વો પરદા ખોલકર અંદર ગયા મેંયે   વહાં દેખા એક ઈસરારે ખુદા મેંયે.
જવાનાં હયે કીતે લહુમેં ગલતાં   લહુ જારી વલે કીસસે નાહીં જાં.
મુએ રખકર સીરાને ઢાલો તલવાર   ગોયા તાઝે અભી સોતે હયેહુશયાર.
જવાનોંકે અજબ ચેહરેપે ગુલગુ   વલેકીન થે સભી આલુદા પરખું.
કોઈકા પા જુદા કોઈકા જુદા હાત   યે જાનો યા અલી કયાથા ખ્યાલાત.
મેંયે બાગાડરકે પરદા ખોલકર ભાર   દેખા બંદર ખડે હેં ચાર અસવાર.
લગા ડરનેકો જબ દેખે ઉસીઠાર   મુબાદા કેહવેં કયું આતા તુ ઈસઠાર.
બોલે ચારૂં તમીમઅનસારી ખુશ હો   ગુબારે દરદો ગમસે દીલકે તઈં ધો.
બહોતનઝદીક આપોહયેહો તુમઅબ   કહા મેં ઉનકો તુમપર રહમતે રબ.
મેં પુછા ઉનકો તુમહો કોન ઈનસાં   કે ઈસ જાગા ખડે હોગે બઈ સાં.
વો બોલે ચારોં હમ હેંગે મલાયક   નીગહબાં હયે યહાં રોઝે જઝા લગ.
સુનો યે નુહ પયગમબબરકા જગાહે   યહી અસબાબ યહાં મહશર તલકહે.
જો તુમને ખ્વાનસે ખાઈહે ન્અમત   સો યહાં ભેજા હયે હકને કરેકરહમત.
જો ભુખા બહોતસા આતાહયે ખાતા   ન યે ખાનાં કભી ઠંડા હો જાતા.
હયેઆબેકોસરઓરજન્નતકી ન્અમત   યે રેહવેગી ભરી યહાં તા કયામત.
જો તુમ દેખે જવાનાં લહુમેં ગલતાં   સો અસહાબે નબી હેંગે શહીદાં.
નબીકે સાથ કુફફારોંસે લડકર   શહાદત પા હુએ શોહદાએ અકબર.
સીપર શમશીરસે દર ઈસ્તેરાહત   યે યું કેયું રહેંગે તા કયામત.
યે સુનકર મેંયે બહોતહયેરત રહાતબ   કે રબકે ખેલ સબ સુજે વહી રબ.
કહા ફીર યા અલી ચારોંકે તઈં યું   કેઅબકઈ રાહ તુમ બતલાવો મુજકુ.
સવારોંને મુજે ઈસ મહેલસે કાડ   કહે કીબલેકી જાનીબ જાવો હુશયાર.

હીકાયત ગ્યારવી તમીમ અનસારીકી.

ગુલામી બોલ યું આલુદા બાતાં   કે હો શૈતાનકે મરનેકી વાતાં.
મ્યાને દીલસે શમશીરે સુખન કાડ   યકાયક દોડકર શૈતાનપર ઝાડ.
કે ઝખમી હોકે ઇસમજલીસસે ભાગે   સુનાં યારોંકા કીસ્સા પડકે આગે.
હીકાયત ગ્યારવીઅબબોલ હંસ હંસ   કે તા મજલીસમને ઝીયાદા બંદેરસ.
અઝીઝાં ખીંચા કીસ્સેને અજબતુલ.   હીકાયત બોલતાહું અબ મેં બેસુલ.
યકીંહયે તુમભી સુનતેસુનતે થકગએ   પર અબમેરે સુખનભી રાહ લગગએ.
ગુલામી અબતેરી બકવાભી કઈ છોડ   સુખનકે શોહદકી દેમરતબાં ફોડ.
તમીમઅનસારી બોલે યા અલીફીર   સુનોકયામુશકીલ આતીહયે મેરેસર.
ચલા ચંદરોઝ મેંયે કીતનેક ફરસંગ   કે ફીર એક બાગદેખા ખુબખુશરંગ.
ગયા મેંયે બાગમેં ડરકર કવી દીલ   તો દેખા એક વલી અલ્લાહકામીલ.

બડી દાઢી થી એક નુરાની સુરત
દેખું તો હયે વો મશગુલે ઈબાદત.

સલામ ઉનકો કયા મંયેને આજાકર
વો બોલા મેરે જાનીબ મુંહફીરાકર.

તમીમ અનસારી કેહતેહયે તુમનકુ
કહા મંયેને કે હાં હઝરત વહી હું.

કહા મુજકો કે યહાંસે ભાગ ઈસદમ
રવાના હોવે કીબલેકી તરફ તુમ.

જવાં એક ખુબરૂ દેખોગે આગે
ન અપના હાલ કહીયો ઉસ્સે જાકે.

મંયેનીકલાયા અલી ડરકર ઉસીઆન
ચલા ફીર તીન દીનતક દરબ્યાબાન.

કે ફીર એક બાગ દેખા સબ્જખુરરમ
કે વયસા બાગ ફીર કહ્યાં હોવેગા કમ.

લગે થે બાગમેં મેવે ગુનાગું
હુવા ખુશઉસકે દેખે મીમ ઓર નું.

બહોત ભુખાભીથા મંયે કઈ દીનોંસે
વહાંસે તોડે મેવે ઓર ચખે મંયે.

રવાં થેચશમએ આબ ઉસ મકાં ઓર
મેં તબકરતા ચલા વહાં સેરેગુલઝાર.

થે મેવે બાગમેં કઈ કઈ મઝેદાર
વલેકીનથે બહોત અંગુરકે ઝાડ.

સુનો તુમ યા અલી વહાંકી હકીકત
કેમુજકો કયા બીલગતીહયે મલામત.

બહોત વો બાગ થા ચૌડા વ લંબા
વહાં મંયે એક અજબદેખાઅચંબા.

બેઠા હયે ઝાડતલ એક આદમી ઝાત
પરઉસકેપાંવનઈ ઓરનહીં દોનો હાત.

વો રોતા હયે દેખો તો ઝારઓરઝાર
કહા મંનેકે કયું રોતાહે અય યાર.

કહા ઉસને કે મેરે નઈ હયે દો પા
કહા મેને પડે હયે સોહી ચુનખા.

કહા ઉસને પડે હયેં ખાઉં કયુંકર
મેરે દીલમેં તો હયે ઉમ્મીદ યુંકર.

મંયે અપને હાતસે તોડું ઓર ખાઉ
કરૂં તુમકો દુઆ ઓર રાહ બતાઉં.

મુજે ઉસ શખ્સકા ફીર તરસ આયા
મેં ઉસકો અપને કાંધેપર બીઠાયા.

ચડાયા ઉસકો મેને બા શફકત
મેં જાનું કે કયા હોગી મલામત.

લગા ઉસકા તરસ ખાનેકો મેં આપ
વહાં નેકી સો કરતે હોગયા પાપ.

ઘડી એક દો બીઠાયા મંયેને ઉસકુ
કહા મંયેને અબી નીચે ઉતર તુ.

કહાં ઉતરે વો જેથી આફતે જાં
થે ઉસકે પાંવ દો ચમડેકે પીનહાં.

યકાયક ઉસને દોનોં પાંવ લંબાએ
મેરી ગરદનમેં લેકર ખુબ લપટાએ.

અયસે લપટે કે અંખ્યા તડતડાપા
મેરી તનકી રગાં સબ ફુલ આયા.

મંયે તબ કરને લગા મીંનત વ ઝારી
કે એક મુક્કી મેરી ગરદનમે મારી.

કહા મંયે છોડદે બંદે ખુદાકે
તો મુજકો કાટ ખાયા કચ કચાકે.

કહું અયભાઈમંયે હુંગા મુસલમાન
તો વો હેં કાટ ખાવે ગરદનો કાન.

મેરેપર કુદરતાં હંસતા વો જાવે
મારે ગરદનમેં મુકકયાં ઓર ડરાવે.

વહાંસે પાની પીકર ફીર દોડાવે
જો થક જાઉં તો ફીર છકકર લગાવે.

સદા ઉસ બાગકે મેવે વો ખાકર
કરે પીખાલ મેરી ગરદનકે ઉપર.

મેરેપર કુદે ઓર મુજકો દોડાવે
જો ના દોડું તો મુજકો કાટ ખાવે.

બહોત કુછમંયેકયાપરનઈ ચલાઝોર
કહા મંયેને ખુદાકે વાસતે છોડ.

કહાં છોડે વો મેરી બીન લીએ જાન
કરૂં મેં આજઝીઓર રોઉં ઉસઆન.

કરૂં ઝારી તો મારે સરમેં ટોલે
મેરી ગરદનમે પડગએ કઈ ફફોલે.

કહુ ઉતરે તો હરગીઝ ના વો ઉતરે
ફીલોંકાભી વો નાખુનસે કુતરે.
અયસીલી ચુમટીયાં લહુ નીકાલે
મેરે સરસે અપસકા સર લગાલે.
મેરા તન હોગયા પીખાલ પીખાલ
હુવા તો વો મેરે એક જીકા જંજાલ.
મંયે થકકરફીરપડુ ઓરરોઊં જીસદમ
તો મારે મુક્કીયાં સરપે ધમાધમ.
ન છોડે ના સુને મેરી કછુ બાત
કરે મરદુદ મુજપર ઝુલ્મ દીનરાત.
ખબરનઈથીકેઅયસાહયેથે કમબખ્ત
મેરેપર તરસનહીં ખાતા યેઉસવકત.
કરૂં મેં આઝજી ઓર હાથ જોડે
વલેકીન વો ન ઉતરે ઓર ન છોડે.
નીપટ આજીઝ હુવા મૈં કરકે મીનત
પરઉસને કુછ નકી મુજપર શફ્કત.
કીતેક મુદ્દત ગઈ જબ દુખ સો ભરતે
નયનસે આંસુવાં હરદમ બરસતે.
મુસીબત ભરતે ભરતે મરગયા જબ
ઉઠાકો હાથ માંગી યું દુઆ તબ.
કે યારબ મોત હે આજીઝ હુવા મંયે
વગર નહીં હે ખલાસી ઈસ બલાસે.
ખુદાકે ફઝલસે ઊસ બાગ અંદર
કહીંસે આયા એક ઈનસાન ખુશતર.
જવાને ખુબરૂ પાકીઝા તર ઝાત
કેઉસકી ખુબીકી મેં કયા કહુ બાત.
વો આકર મેરે આગે યું પુકારા
તમીમઅનસારી કયા હયે હાલ તેરા.
મેં ઉસકો દેખકર રોયા બહોતઝાર
કહાં મેને કે દુખમેં હું ગીરફ્તાર.
ખુદાકે વાસતે મુજકો છુડાવો
મુજે કુછ છુટનેકી રાહ બતાવો.
વો બોલે તુમ ઉસે બીઠલાએ થે કયું
શફ્કત ઉસ ઉપર તુમ લાએ થે કયું.
કે યે મરદુદ હયે દીવાલ પાએ
બહોત હયે કામ ઈસકીભીઈસીજાએ.
અગર મઅલુમહો તુમ ઉન સભોંકો
તો ચડતે ચડતે સબ મારે તુમોંકો.
વગરનઈ હોતીથી ફીર યુંહી ખ્વારી
ગુઝર જાતી તુમ્હારી ઉમ્ર સારી.
કરો એક કામ તુમ પાઓગે છુટક
ગડા ઈસ બાગમેં ખોદો તુમ્હી યક.
થોડે અંગુરલે ઉસમેં સડાઓ
વો મલગુબાભી ફીર ઉસકો ખીલાઓ.
યે આપી ગીર પડેગા મસ્ત હોકર
ખલાસી પાવોગે તુમ યું મુકરર.
મેં ઉસજા યાઅલી વયસા કયા કામ
સડે અંગુર કીતનેક તોડ ઉસઠામ.
ખીલા ઉસકો ગીરા વો મસ્ત હોકર
મેં ભાગા વહાંસે અપને તનકોધોકર.
ખુદાકા શુકર કર આગે ચલા મંયે
અઝસેમેં ફીર જવાંસે જા મીલા મેં.
દેખું તો હયે જવાં મશગુલ રબસે
કયાં મેંને સલામ ઉસકો અદબસે.
વોબોલાઅયતમીમઅનસારીહુખસબ
ગયા ખુશયાં કરો ઘર પાસ હયેઅબ.
કહા મંયેને કે કઈ કઈ મુદ્દતોંસે
મુસીબતમેં નીપટ ગલતાન હું મેં.
કે ઘરકી રાહ નહીં પાતી મુજે કઇ
કહીં રસ્તે લગા દો તુમ મેરે તઇ.
કહા ઉસ શખ્સને મત ખાવો કુછગમ
રવાના હોવો કીબલેકી તરફ તુમ.

હીકાયત બારવીં તમીમ અનસારીકી.

ગુલામી બંદ મત કરયો દહનકા
ખુલા કર કુફલ દર બાગે સુખનકો.
ઝબાંસે ઇતરકા ચશમા રવાંકર
મોઅત્તર બુસે મગઝે દોસ્તાંકર.

સુખનકે બાગકા કુક સૈર કરકે | થોડે ફુલોંસે સબકે કાન ભરદે.
અભી લગ તો દુરે ગોહર બીખેરે | પર અબ સબકા બીના ફુલોંકે સેહરે.
સુખનકેફુલ તુમ મજલીસકા ભરમાર | કરો તુરરે પીતા ગજરેકે દો હાર.
મોઅત્તર હોકે યારાં ઘર સીધારે | કે ઈસ કીસ્સેકા જ્હીલસે ના બીસારે.
દરૂદાં ભેજ ખતમુલ મુરસલીપર | અબ આજા દાસ્તાને આખરીપર.
અઝીઝાં અબ તલક મોતીથે ચુનતે | કે અબ ચુનસો થોડસે ગુલકે બુટે.
ખુશીકી અબ સુનો બારવી હીકાયત | બજાતાહું સુબ્હા સાદીકકી નોબત.
તમીમ અનસારી બોલે યા અલી મૈ | ચલા ફીર તીન દીનતક બેકલીમે.
વહાં પોહચાકેથા એક બાગ મહબુબ | રવાંથે ચશ્મે ઓર મેવે લગે ખુબ.
કરૂં કયા બાગકી ખુબીકી તીમસાલ | કે ઉસકી વસ્ફ કરતેહો ઝબા લાલ.
વહાં મૌજુદ કઈ હુરો પરી થી | ન જાનું આટવી જન્નત ધરી થી.
અજબ ખુશબોકીમેહકારેથી મઅમુર | બરસતાથા વહાં અલ્લાહકા નુર.
ગરઝ ઉસ બાગકે અંદર ગયા જબ | કે ફીર દેખા અચંબાભી નયા તબ.
ચલા મૈ સૈર કરતા એક જાનીબ | વહાંદેખી મંયે એક બુડયાઅજાહબ.
ખમીદા કામત ઓર ગુરબા ચશમહે | ગુલાબઅંબરસે પોશાકઉસકીનમહયે
જવાહીરકે બહોત પેહની વો ઝેવર | ઉટે હયે સરસે પાલગ લઅલ ગોહર.
દેખુંતોવોખડીહસતી હયે ખીલખીલ | મંયે એકતસલીમકી જાકરમુકાબીલ
જવાબ ઉસને દયાનહીંકુછભી મુજકુ | હશારેસે કહા મુજકો કે જા તુ.
મૈં પુછા અય પરીરૂ કોન હો તુમ | તુમ્હારી ઝાત કયા મુજકો કહો તુમ.
યહાં કીસવાસ્તે હંસતીહયે હસતોર | બતાવો મુજકો યે ઈસરાર ફીલફોલ.
વોફીર પાઉંનહીબોલી હયે ઈસજગ | સુના આવાઝ બાજુસે યકાયક.
કે અય ઈનસાન તુ જાતા હયેયાનહી | ભી જલબલ ખાકહોજાએગાતુકહીં.
સુના મૈંજબ વો આવાઝેપુરહયેબત | ગીરા બેહોશ હોકર ખાકે દેહશત.
કીતેકદીન બેખબર વહાં પરરહા મૈ | વહાંસે ઉટકે ફીર આગે ચલા મંયે.
દેખું મૈં બાગમેં ફીર એક મકાંહયે | વહાં એક દુધકા ચશ્મહ રવાં હયે.
વહાં ફીરભી દેખા વહી જવાં મંયે | જો થા દીવાલ પાઅાંકે મકાંમેં.

હીકાયત તેરવીં તમીમ અનસારીકી

અજાયબ ઓર ગરાયબ જો દેખે હમ | ન દેખેથે કોઈ ઓલાદે આદમ.
કહા મંયે જો લીખા તકદીરમેં હોએ | નહીં તાકત કીસીકી જો ઉસે ધોએ.
મંયેપુછા યા અલીઉસ શખ્સકા બાત | કે તુમ બતલાવોયેકયા હયેખ્યાલાત.
થે કોન ઈસ બાતમેં હકકે પ્યારે | કે મુજકો પાસ ભેજે થે તુમ્હારે.
દુયમહંસતી જો બુડયા ફીરતોકયાથા | સીયુમઆવાઝપુરહયબતસો કયા થા.
ચહારૂમ નામ મુજ અપના કહોતુમ | કે અયરો ખુબસુરત કોન હો તુમ.
તુમ્હે દેખે મેરે રંજો અલમ સબ | ગએઓરદીલ નેહાયત ખુશહુવા તબ.

કયા મંયે સૈર બેહદદા નેહાયત
વે બોલા યાઅલી વો શખ્શ મુજસાત
જો તુમ ગએથે વલી અલ્લાહકે પાસ
ખડી હંસતીથી જો બુડયા બઈ તૌર
સુના આવાઝ પુર હયબત જો ફીરકર
હકીકત સારી કી ઝાહેર મંયે તુમસે
ખીઝરકાયા અલીજબ મંયે સુનાનામ
કહા મંયેને ઝહે તાલેકે ઈસજગ
જો હોવે અમ્મ્ર ઉસ બંદેપે ઝાહેર
ખીઝર બોલે તમીમઅનસારી અબતો
મુજે લાઝીમ તુજે ઘરકો પોહંચાઉં
યે સુનકરયાઅલીમંયે ખુશ હુવા તબ
કે હઝરત યહાંસે ઈસ બંદેકે ઘરકા
ખીઝર બોલે મદીના શેહર અનવર
યે સુનકર ફીર હુવા દીલગીરમેં જબ
ખીઝર બોલે કે કયું હોતેહો દીલગીર
હઝારોં બરસકા રસ્તા ગુઝારે
ખુદાકે હુકમસે પોહંચેગે કલ ઘર
હમારે પાસ ચંદ મુદદત રહો તુમ
રહા મેં યા અલી કંઇ દીનતલક વહાં
કે એકદીન હુકમ રબ્બાનીસે યકબાર
લગે બીજલીકે ચમકારે ચમકને
કે વયસેમેં યકાયક કાલા બાદલ
સલામ આકર કહા હઝરત ખીઝરકુ
મંયે બરસુંગા મદીને શેહર અંદર
ખીઝર બોલે મદીનેકા યે ઈનસાન
તુ ઇસકા ઈસકી અંગનાઈમેં ઘરકર
કહા બાદલ લીજાઉં બાદીલો જાં
હુએ હઝરત ખીઝર રૂખ્સત મેરેસે
લેઆયા મુજકો હયે બાદલ યહાંપર
બરસનેકા લગા ફીર મુજપે બરસાત
અલી બોલે કે અબ બુલવાવો નાઈ
તમીમ અનસારીકી જબ હુઇ હજામત
તમીમઆનસારીકી બાતેં સુને જબ
તમીમ અનસારી આય શકલ ન્યાને

ન દેખી અયસી મંયે કહીં ખુબસુરત.
તમીમઅનસારા તુમમેરીસુનો બાત.
સો વો થે ભાઇ મેરે મેહતર ઇલયાસ.
સો વો દુનયા ખડીહંસતીથીફીલફૈર.
સો વો યાજુજ માજુજ થે મુકરર.
ખીઝરહયે નામ તેરા કહું યે તુજસે.
મંયેદોડાહાથતબ ચુમા બાઇકરામ.
મંયે દેખે આપકે કદમેં મુબારક.
તો હોવે કફશ બરદારીમેં હાઝીર.
બહોત મુદદતસે તુમ હૈરાં રહે હો.
તેરે બાલો બચોંસે ફીર મીલાઉં.
મૈંને હઝરત ખીઝરકો યું કહા તબ.
હયે ઝીયાદા દુર યા નઝદીક રસ્તા.
હયે યહાંસે સૌ બરસકી રાહ ઉપર.
કે ઇતની ઉમ્મર કાંપોહચે મેરી અબ.
વો રબસે દુર નહીં દીલમેં રખોધીર.
અભીતો સૌ બરસકી રાહપે આએ.
જુમલકા હયે વો ગૌલા આપરહબર.
તો કુછ દીલજાનસે ખીદમતકરેંહમ.
ખીઝરકી મેરી ખીદમત બાદીલોજાં.
ઘટા કાલી ફલકસે હુઈ નમુદાર.
ચલી આંધી લગે બાદલ ગરજને.
ઉતરઆયા વહીં હઝરતકે આગલ.
પુછા અય અબ્ર બરસેગા કહાં તું.
બોલા બાદલ કે હુકમેં રબસે જાકર.
તુઈસકાઘરલીજા પોહંચાઈસીઆના.
પીછે તુ બરસ ઉસકે સરકે ઉપર.
ફીર ઉસ બાદલ લંબાએદુમઉસીઆં
બીઠાકરમુજકોઊસ બાદલકી દુમમેં.
ઉતારા આકે અંગનાઈકે અંદર.
સુનાઇયા અલી મૈં તુમકો સબબાત.
તમીમ અનસારીકો દેવે સફાઈ.
બી ઉનકી બનગઇ અસલીજો સુરત.
બી સારી ખલ્કમી હયૈરતહુએ તબ.
સો તબહઝરત ઉમરનેભી પછાને.

તમીમ અનસારીકો ઔરત દીલાએ
વો અસહાબીકો તબ રૂખસત દીલાએ.

તમીમઅનસારી ઘરગએહોકેરૂખસત
લગે કરનેકો હરદમ અયશો અશરત.

જો હકને સારી મુશકીલ ખોઈ ઉનકી
યુંહી ખોવે હમારી ઔર સભોંકી.

તમીમ અનસારીકી પુરી હુઇ બાત
પડો યારો નબીપર અલફ સલવાત.

ગુલામી અબહુઈ મજલીસભી આખર
લુટાદે માલકે દુરરો જવાહીર.

તુ ઇસ મજલીસમેં દામન ઝાડકરઝા
સુખનકા એક દુર દીલમેં તુ ધરઝા.

દીએ તુ મુફતમેં સબ દુર લુટાકર
બસઈસમજલીસમેંસબકેમુંહલગાકર

પર આખર દુર તેરેકયાઆએંગેકામ
ગનીમતબુઝ સાબાશીકા ઉનઆમ.

સુખનકે દુર તો હો જાવેંગે હાસીલ
વલે શાબાશી પાના બહોત મુશકીલ.

ગુલામી ઇસ સીવા મત માંગકુછઔર
રહે ઈમાં સલામત આકબત ખૈર.

મુસલમાનોંપે માંગે હકકી રહમત
તસદદુક સબકે દેખે તોભી જન્નત.

તુરખ અબ વીરદકલમેકાસુબ્હોશામ
સુના કીસ્સેકાસબ આગાઝોઅંજામ.

અઝીઝાં સુનકે ઇસ કીસ્સેકા મઝમું
સદહ તુમ બખસના મેરે સુખનકું.

મંયેયંદાનઈકહાકુછતોહફાઅશઆર
ગરઝ યક યાદગારી થી સઝાવાર.

કે આખર હયે ફના ઈનસાનકીઝાત
મગર દુનયામેં રેહજાવે મેરી બાત.

મંયેઅવ્વલશઅરમેં વાકીફ નથાકુછ
અભી ઈસ બરસમેં કેહને લગા કુછ

નદાહેંકે મેરે ઉસતાદ અશઆર
મંયેસીખાજીસ્સેકેહનાઅશરગુલઝાર.

કહા ભાઇ જો હયેલીખનેમેંઉસતાદ
હુવા લીખનામેરેતઇ ઉસ્સે અમદાદ.

ગુલામ રસુલ નામ હયેગા મરસ્યોંમે
તખલ્લુસ મતલબ હયેસબરે ખતોંમે.

મુનાકબ મદહમેં અનવર મુદામી
હયે કીસ્સોમેં લકબ મેરા ગુલામી.

મેરા મૌલુદ હયે દર શહેર સુરત
કયા ખમબાતમેં ચંદ મુદદતસકુનત.

યે કીસ્સા ફારસી થા નસર મનકુલ
કયા ઇસકો મૈં હીંદી નઝમ બેમુલ.

થી ફરમાયશ જો કેહતા ભાઇકી યુ
કે તુમ હીંદી કરો ઈસ ફારસીકો.

જુદા લાકર દયા ઉસકે અસલકો
મુતતબઅમેં કયા હીંદી નકલકો.

બહોત તાકીદ સઅદુદદીનકી થી
મીયાં જઅફરનેભી કુછકમ નહીં કી.

મૈં કી કીસ્સેમેં ઈસ ખાતર ઉતાવલ
ખુદાને કુફલ દીલકે ખોલદીએ કુલ.

મુઝે કીસકી ન કુછઉમ્મીદનઈ થી
વલેકીન કુછ મદદ હોગઈ અલીકી.

સના બારા સો અઠારાકે દરમ્યાં
થીતારીખચૌધવીઔરમાહેશઅબાન.

મૈંને ખમબાતમેં ઉસકો કયા થા
બંધારોંકી સો મસજીદમેં લીખાથા.

જુમ્અકી સુબોહ દંડકી સરસરી થી
વો મસજીદ દોસ્તદારોંસે ભરી થી.

યે કીસ્સા ઉસઘડી પોંચા હયેઆખર
પડે સબ ફાતેહા હઝરત નબીપર.

બેતાં નૌ સૌ ઊપર ચાલીસપર હો
હુઈ ઈસકીસ્સેકી ફીલજુમલાગીનલો.

અભી કીસ્સેકો યહાં બસકર ગુલામી
દરૂદાં પડ મોહમ્મદપર મુદામી.

તમામ શુદ.

મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસ કું૦એ છાપેલા પુસ્તકો.

શાલોપયોગી પુસ્તકો.

વીશ આંકની ચોપડી	૦	૦	૬	ત્રીજીના અરથ ...	૦	૧	૬
દેશી હીસાબ ભાગ ૧ લો	૦	૧	૦	ચોથીના ,, ...	૦	૨	૩
દેશી હીસાબ ભાગ ૨ જો	૦	૧	૯	પાંચમીના ,, ...	૦	૨	૬
ગુજરાતી પેહલી ...	૦	૦	૯	છઠીના ,, ...	૦	૩	૦
ગુજરાતી બીજી ...	૦	૧	૦	સાતમીના ,, ...	૦	૪	૦
ગુજરાતી ત્રીજી ...	૦	૩	૦	ગુજરાતી કોસ્ટક...	૦	૧	૦
ગુજરાતી ચોથી ...	૦	૪	૦	અંકગણીત મોટી...	૦	૭	૦
ગુજરાતી પાંચમી ...	૦	૫	૦	અંકગણીત નાની...	૦	૬	૦
ગુજરાતી છઠી ...	૦	૭	૦	ભુગોલવિદ્યાભાગ૧લો	૦	૧	૯
ગુજરાતી સાતમી ...	૦	૮	૦	,, ભાગ ૨ જો	૦	૨	૦
પેહલીના અરથ ...	૦	૦	૬	વ્યાકરણ ...	૦	૧	૦
બીજીના ,, ...	૦	૧	૦	બાલચિત્રપોથીભાગ૧લો	૦	૧	૦

અંગરેજી ચોપડીઓના ગુજરાતીમાં તરજુમાં.

રૉયલ સ્કુલ પ્રાયમરના	૦	૪	૦	ન્યુ રોયલનં૧નામીનીંગ	૦	૬	૦
રૉયલ રીડર નં ૧ ના	૦	૬	૦	ન્યુ ,, ૨ ના ,,	૦	૮	૦
રૉયલ રીડર નં૦ ૨ ના	૦	૮	૦	ન્યુ ,, ૩ ના ,,	૦	૧૦	૦
રૉયલ રીડર નં૦ ૩ ના	૦	૧૦	૦	ન્યુ ,, ૪ ના ,,	૦	૮	૦
રૉયલ રીડર નં૦ ૪ ના	૦	૧૦	૦	ન્યુ ,, પ્રાયમરના,,	૦	૩	૦
રૉયલ રીડર નં૦ ૫ ના	૦	૧૨	૦	શોર્ટસેન્ટેન્સીસ ...	૦	૧	૦
ફારસી આમાદન નામાનો				બાલમિત્રના મિનીંગ	૦	૩	૦
અં૦ ગુ૦ તરજુમા	૦	૨	૦	ગુલીસ્તાનેખાન્દાનેહામાન	૦	૪	૦

Notes on Lamb's Tales from Shakespear	0	12	0
,, Sandford and Merton... ...	0	10	0
,, Vicar of Wakefield	0	12	0
,, Goldsmith's Traveller... ...	0	8	0
,, Pope's Homer's Illiad Book 1,	0	5	0
,, New Royal Reader No. IV.	0	8	0

નાટકનાં પુસ્તકો.

ગુલશને બેખાર ઉર્ફે તમાશાએ પુરબહાર (કે જેની અંદર નવ ઉરદુ ખેલો બે જલસા બંદગીઓ બન્જારાના ગાયનો તથા મુજરાઓમાં ગવાતી ૧૫૦ ગજલોનો સંગ્રહ કીધો છે	૧	૪	૦
અન્જામે સખાવત (ઉર્ફે બાદશાહે ખોદાદોસ્ત)... ...	૦	૫	૦
ચંદન મલયાગરી નાટક (સાતમી આવૃત્તિ)...	૦	૪	૦
મકરેજના (ઉર્ફે અફસરે ચરત્તર)	૦	૪	૦
તોહફયે દીલકોશા (ઉર્ફે નઇ ઇન્દર સભા)	૦	૨	૦
સોબતે અસર અથવા મોહન દુખદર્શક	૦	૩	૦
નકશે સુલેમાનીનો ઉરદુ ખેલ...	૦	૩	૦
ગુલશને બાહાર અફજા (નઇ દરીઆઇ ઇન્દર સભા) ...	૦	૨	૦
અન્જામે સુખન (ઉર્ફે તીરીયા ચરત્તર)	૦	૩	૦
ગુલશને બેખાર (ઉર્ફે બુલબુલે બીમાર)	૦	૩	૦
દાદે દરિયા (ઉર્ફે બાદશાહે ખુદાદાદ)	૦	૪	૦
ઇશ્ક નવ બહાર (ઉર્ફે ચંદ્રવદન મોહીયાર)... ...	૦	૨	૦
હિંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૧;૨;૩; દરેકનો ...	૦	૨	૦
અકસીરે આઝમ (ઉર્ફે તીલસ્માત સુલેમાની)	૦	૧	૦
બાહારે ગુલશન ભા.૧,૨.૩જો ૦ ૨ ૦ | ભાગ ૭, ૮ ૯ મો	૦	૧	૦
,, ,, ૪,૫.૬ ઠો ૦ ૨ ૦ | ,, ૧૦,૧૧,૧૨મો	૦	૬	૦

મહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસ કંપનીએ

જમનાદાસ ભગવાનદાસ